

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 108. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

A kercsi földszorosban megindult az offenzíva

A szovjet elleni nagy támadás előkészítése - Új fegyverek alkalmazása

Német válasz Churchill ama fenyegetésére, hogy Anglia gázháborút indít
Egy angol lap korlátlan mérgezgázháborút sürget német városok ellen

Az idő Oroszországban is most már tavasziasra fordult és mindinkább esedékesse válik a nagy offenzíva a szovjet ellen. Délen a Keres-félszigeten máris nagyobb hadiesemények bontakoznak ki. Mint Berlinből jelentik, a legfelsőbb német hadvezetőség a német és román csapatok keresfélszigeti nagy támadásának elindításával a keleti harcér egyelőre területileg elhatárolt részén abbahagyják a téli hadjáratot és ahelyett saját elhatározásból ismét rátértek a támadó hadjáratra. A német főváros katonai körében azonban még nem a bejelentett nagy német támadó hadmozdulat megkezdését látják ebben az első ideai támadó eslekedetben.

A német tábornoki kar körében ezzel kapcsolatban azt hangoztatják, hogy a keresi támadás csupán részleges vállalkozás, amelynek pontosan meghatározott feladata a még tulajdonképpen bekövetkező egészen nagy események előkészítése. Katonai szak-körökben a legérdekesebbnek azt tartják, Európának ebben az első ideai katonai erőifejtésben, hogy a német és román hadiköttelek által alkalmazott teljesen újfajta fegyverek átülő sikereket mutatnak Hittelt érdemlő német katonai helyen kijelentették, hogy ezeknek az új fegyvereknek az alkalmazása, amelyekről műszaki vonatkozásban érhető okokból egyelőre nem hoznak nyilvánosságra részleteket, teljesen meglepte a bolsevista hadosztályokat. Az 1939-től 1941-ig lezajlott háború tapasztalatai alapján a téli véderő harcok idején Európa minden gyárában nemesak a már meglévő fegyvermodelleket tökéletesítették, hanem olyan dolgokat is találtak fel, amelyek a harcok kelles közepén születtek meg. Az 1939-40. 1940-41. tele „hosszú előkészületeinek” elve bevált és azt most újból alkalmazták. A még csak ígérekző nagy támadás rendelkezésére álló német harci eszközök minőség és mennyiség tekintetében olyanok, hogy az első siker után a további siker már is biztosítva van a keresi félszigeten. Olyan hatású fegyverekről és eszközökről van itt szó, amelyek hasonlóan fogják beválni azokhoz a hadieszközökhöz, amelyek a Maginot-vonal leközdésekor mutatták meg hatékonyságukat — állapították meg Berlinben.

A GÁZHÁBORÚ

riasztó problémáját tette időszertív Churchill angol miniszterelnök legutóbbi beszédében foglalt fenyegetés. Mint illetékes német helyről közlik, berlini politikai körökben élénken vitatják Churchillnek azt a kijelentését, hogy „Anglia gázháborút indít Németország ellen, ha bebizonyosodnék a szovjetnek az az állítása, hogy a németek a keleti harcérben gázt használnak”. Berlini körökben a megütközés hangján beszélnek erről az emberről, aki — mint hangoztatják — a jog és háború szabályai ellen elkövetett min-

den bűnből, a népek megsanyargatása, békés polgári lakosok meggyilkolása előtt kihívást erőszakol ki, hogy ezzel saját tetteire alibit találjon.

Német katonai megfigyelők is bizonyos időszerű érdekességet látnak Churchill legutóbbi beszédében. Rámutatnak a beszédnek arra a részére, amelyben a brit miniszterelnök a német véderő főparancsnokságának határozott cáfolatával semmit sem törődve arról beszélt, hogy a keleti harcérben a német csapatok mérges gázt használnak. Berlini katonai körökben Churchillnak ebbe a kijelentésében is azt a jól ismert angol módszert ismerik fel, hogy ilyen fogással már most propaganda alibit keresnek mérges gáznak az angol hadvezetőség részéről történő alkalmazására.

Mint a Német Távirati Iroda Stockholm át jelenti, a londoni sajtó továbbra is napirenden tartja a gázháború kérdését. Anglia nagymennyiségű gázbombát és gázpalackot halmozott fel. Anglia már egy év óta kísérletezik a gáz támadó alkalmazásával.

A német sajtó a gázháborúval kapcsolatban utal arra, hogy Hiller többször kijelentette: Németország ezen a téren nem fog elől járni, de a hasonlót hasonlóval fogja megtorolni.

A gázháború német részről való elutasításának valamennyi német lap teljes egyöntetűséggel hangot ad, amennyiben visszatér egy néhány nappal ezelőtt kiadott hivatalos német cáfolatra. A cáfolatot azokra az állításokra adták ki, amelyek szerint a német csapatok a Krim-félszigeten mérges gázt használtak volna.

A „Berliner Börsenzeitung”, a Wilhelmstrasse felhivatalos lapja ezt a megállapítást teszi: ha Churchill kijelentette, hogy a szovjet Londonban annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy német részről esetleg gázt fognak használni, akkor ezzel szemben elég minden megjegyzés nélkül egy német cáfolatot idézni, amely így hangzik: „A véderő főparancsnokság közli, hogy hamis a Reuter irodának az a moszkvai jelentése, amely szerint a német csapatok a krimi harcokban mérges gázbombákat használtak volna”.

A többi német lap hasonló formában foglal állást Churchill beszédének ezzel a részével kapcsolatban, csak hogy sokkal hevesebb hangon és sokkal erősebb vitatkozó megjegyzésekkel fűszerezzék.

Mint a Német Távirati Iroda közli, a „Buenos-Aires Herald”, az ott élő angolok lapja Churchill legutóbbi beszédével kapcsolatban a korlátlan mérges gázháborút követeli a német polgári lakosság ellen. Véleményünk szerint — írja a lap — gázzal kell megtámadni az egész német lakosságot. Amíg az egész birodalomban a német városok nem ismerik meg a modern háború borzalmaival, a legkisebb remény sines arra, hogy nyugalom le-

gyen Európában. A lap különösen Berlinnek gázzal való elárasztását reméli.

PAPEN

TÖRÖKORSZÁG MAGATARTÁSÁRÓL.

A „Waech im Südosten” című német katonai lap közli von Papen ankarai német nagykövetség a mai Törökország fellegóságáról szóló cikkét, Papen a következőket írja: Az ellenséges hatalmak részéről éppen az elmúlt hetekben a legnagyobb erőlködések középette azt állították, hogy a tengely hatalmak a várható nagy támadás során Törökországot megrohanásait is tervbevétték. Ezzel kapcsolatban jelentős romániai és bulgáriai csapatösszevonásokról beszélnek és megpróbálják úgy beállítani a dolgokat, mint hogyha a tengelyhatalmaknak — ha Angliát végérvényesen meg akarják verni — nem maradna más választásuk, mint a Törökországon való átvonulás. Ennek a módszernek egy évvel ezelőtől megtaian lett volna némi sikere, ma azonban nem akad már olyan ember Törökországban, aki beugrana neki.

Az angol-amerikai hírverés azonban még nem vette észre ezt, mert mindig rendkívül nehezére esett Törökország hangulatát és állásfoglalását megérteni. A Törökországgal kötött szövetség nagy reményeket keltett a szövetségsekben, azóta azonban a legostobább propagandaszervezőknek is be kellett látniok, hogy Törökországnak ezzel a szövetséggel csak egyetlen célja volt: saját biztonságának és sérthetetlenségének biztosítása. A török kormány politikájának célja és az egész török

nép kívánsága ma is a háborútól való távolmaradás. A továbbiakban azt fejti ki Papen, hogy az angol politika fejlődése homlokegyenest ellenkezik a török érdekekkel.

MARTINIQUE

francia gyarmathirtokra vonatkozó amerikai követelés dolgában még újnes végleges döntés. Washingtoni diplomáciai körökből származó értesülés szerint a washingtoni megbízott és Robert tengernagy, Martinique-szigeti főparancsnok között a tárgyalások folytatónak. Washingtoni körökben ismétellen rámutatnak arra, hogy a vichyi kormány esetleges tiltakozása a tárgyalások ellen Washington részéről határozott visszautasításra talál.

Washingtonból közlik, hogy Haye francia nagykövet hosszú megbeszélést folytatott Hull külügyminiszterrel, amelyről részleteket nem közöltek. A nagykövet úgy nyilatkozott, hogy Martinique ügyében folyó tárgyalások remélhetőleg kielégítő megoldásra vezetnek.

Hull amerikai külügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett a martiniquei ügyben. Hull szó szerint ezt mondotta:

— Nem volt ok arra, hogy Henry Haye washingtoni francia nagykövetet tájékoztassuk egy küldöttségnek Martinique-ra való tervbevelt kiküldéséről.

A külügyminiszter még megjegyezte, hogy az Egyesült Államok folytatják Martinique ügyében az eddigi és már hivatalosnak tekinthető politikát és közvetlenül tárgyalnak Robert tengernaggal, Martinique kormányzójával,

A szovjet elleni arcvonal

Május 8-án kezdődött a keresi offenzíva

A német véderő főparancsnoksága közli: A keresi félszigeten német és román csapatok, nagy létszámú légikötő-ek támogatásával, május hó 8-án támadásba kezdtek. A csata azóta teljes erővel folyik. A német léghaderő az ellenséges hajózás elleni harc során a keresi félsziget előtti vizeken és az Azovi tenger délkeleti partjainál elsülyesztett két szállítóhajót, összesen ötezer tonna ürtartalommal, valamint több kis vízijárművet. A német repülők megrongáltak egy további kereskedelmi hajót is. A keleti arcvonal több szakaszán meghiúsították az ellenség szörványos támadásait. Német, horvát és román csapatok sikeres támadó és rohamsapat vállalkozásokat hajtottak végre. A Lappföldön és a Murman arcvonalon visszavertük az ellenségnek gyengébb erővel megkísérelt szörványos támadásait. (MTI.)

Berlin, május 12. Katonai helyről közlik a Német Távirati Irodával:

A Keres félszigeti bolsevista hadállásokra rászabadult a pokol. A bolsevista arcvonal ellen az egyik repülőezred a másik után tör előre, hogy ezután jú 8-ig csak zúgjanak le rájuk bukórepülésben. A felhőfoszlányok között jól

kivehetők a Pappacs vonalon húzódt szovjetállások. Raj raj után zúg le a mélybe. Nem sokkal később mar sűrű szürke füstfelhők gomolyognak a bolsevisták ütegállásai felett, a német zuhanóbombázók rajtaütéseinek céljontjai. *obbról, balról, előlről, hátulról, ahová csak ellát a szem, mindenütt bombabecsapódás és robbanás.* Az ellenség légvédelmi tüzérége megkísérel ugyan, hogy az első német légi rajtaütést vad, de tervszerűtlen lüzével eháritsa, de tehetetlen a heves német támadással szemben. *Ezalatt újabb repülőezredek indultak el a kiszemelt célok fölé és különböző magasságban minden irányban tartanak Kelet felé. A bolsevista állások felett fekete füstfelhő, a felrobbant német bombák fekete sűrű felhője terpeszkedik.* Az Azovi tengertől végig a Keresi szoroson egészen annak közepéig egymás mellett látszanak a felrobbant bombák *füstgombái*. Amikor az első német zuhanóbombázó ezredek már hazafelé tartanak támaszpontjukra, máris *harcirepülőgépek tünnek fel az égen, az egyik kötelék a má-*

TÖKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

után. A bolsevista vadászgépeknek sem hírük, sem hamvuk. Így megy ez: órától órára a Keresi félszigeten, a né-

met légi haderő nagy támadásának első napján. Széltében-hosszában nyoma sincs az ellenség védekezésének. (MTI)

Részletek a keresi támadásról

Berlin, május 12. (NTI.) A német-román kötelékek keresi támadásával kapcsolatosan, amelyről a keddi véderő jelentés megemlékezett, katonai részről kiegészítésként közlik még, hogy a szövetségnek a tél folyamán ideje és alkalma volt arra, hogy a mindössze mintegy 20 kilométer széles földnyelvet, amely Parpaich mellett a keresi félszigetet a krimi félszigetétől összeköti, a legerősebben megerősítsék. A szovjet csapatok az utóbbi hónapokban nagyszámú, de hiába való támadást intéztek a krimi félsziget visszahódítására. A hóolvadás után a szovjet csapatok a parjachi állá-

sokat a legerősebben építették ki. Egy széles sánc árok mögött erős, mélyen tagozott állásrendszert építettek ki. A harc állásokat, szállásokat és készült-ségi állásokat friss hadosztályokkal töltötték fel. Nagymennyiségű löszert, sok tüzérseget és páncélost helyeztek kész-szerűbe. Ezenkívül nagyobb hadmű-veletekre való tekintettel a keresi szov-
jet lég erőt is jelentősen növelték. A német-román csapatok most — mint már jelentették — május 8-án megtá-madták ezeket a mélyen tagozott szov-
jet állásokat s a csata azóta teljes mér-tékben folyk. (MTI.)

Tizenegyezer bolsevista halott a finn állások előtt

A finn hadijelentés közli: Április hó 24-én az ellenség Louhi vidékén heves támadásba kezdett, amelyben eddig három hadosztály, két gyalogdandár és egy hótalpas osztag vett részt. Az ellenség szünet nélküli támadásai során egyedül legelső vonalaink előtt 11.000 halottat veszített.

Ehhez hozzá kell még számítani azokat a veszteségeket is, amelyeket az el-

lenség tüzérsegi lüzelés és zuhanóbom-bázók támadásai következtében hátsó állásaiban szenvedett és amelyeknek a számát nem lehetett megállapítani. Az ellenség összes erőfeszítései ellenére a nagyszabású támadási kísérlet eredménytelen maradt. A finn-német köte-
lékek jelentéktelen veszteségek közé-pelte mindenütt megtartották állásaikat. (MTI)

Északafrikában és a Földközi tengeren

Német repülőgépek elsüllyesztettek három brit rombolót

A német hadijelentés közli: Német harci repülőgépek a rossz időjárás miatt viszonyok ellenére továbbra is igen ha-
sánosan bombázták Málta szigetének repülőtereit. A Krétától délre vadász-
gépünk felfedeztek egy négy rom-
bolóból álló brit köteléket. Harci re-
pülőgépeink egymást követő hullámok-
ban támadást intéztek az ellenséges
kötelék ellen. Bombatalálattal el-
süllyesztettek három ellenséges hadi-
rajt és légi harcokban lelőttek két
brit repülőgépet, amelyeknek a hajó-
szelvények biztossága volt a feladatuk.
Német részről nem volt veszteség.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Észak-Afrikában és a Földközi-tenge-

ren erős légi tevékenység folyt. A bom-bázások az ellenséges arcvonal mögött fekvő központra és Málta katonai cél-pontjaira irányult. A tengely vadász-gépei négy ellenséges gépet lelőttek. Egy olasz gép nem tért vissza tengeri cirkáló útról. A Földközi-tenger ke-
leti részén a sottoműveletől északra erős német harc repülőgépkötelékek egymást követő hullámokban támad-
tak egy négy angol rombolóból álló hajórajt és három rombolót elsüllyesz-
tettek. A hajóegységeket kísérő repülő-
gépek közül is lelőttek kettőt. Az an-
gol légi haderő az utóbbi négy nap folyamán az olasz hadszíntéren ösze-
sen 48 repülőgépet veszített.

Német-angol légiháború

(Német hadijelentés.) A holland par-
ok előtt három Hudson mintájú brit
bombázógép támadást intézett egy né-
met hajókaraván ellen. A haditengeré-
szet biztosító járművei mindhárom el-
lenséges gépet lelőttek, anélkül, hogy

egyetlen bombatalálatot is értek volna.
A brit légi haderő május 1-től 10-ig ösz-
szesen 161 repülőgépet veszített. Ezen
idő alatt 42 német repülőgép pusztult el
a Nagybritannia elleni harcban. (MTI)

Japán-angolszász háború

Japán haderők benyomultak indiai területre

A Bengáli-öböl és Asszam tartomány
déli része között elterülő széles arc-
vonalon a japán előőrs csapatok már
több helyen elérték és állították Bengá-
lia határát. A Mulagan-folyótól nyugat-
ra a japánok már csak 50 kilométer-
nyire vannak Csittlagong városától.
Egy másik erős japán hadosztály Mani-
pur, a hasonló nevű britindiai hűbér-
állam 100.000 lakosú városa felé tör
előre, melynek rádsája már Közép-
Indiába menekült. Az angolok már se-
holsen tanúsítanak tartós ellenállást.
A Yünnan tartományban előnyomuló
japán gyorscsapatok hétfőn elérték a
Mekong-folyót Liesang városnál. Való-
színű, hogy Csang Kai Sek csapatai a
Mekong-vonalat sem tarthatják sokáig,
mivel a burmai út kínai területen hú-
zózó maradványát teljesen eltorlaszolták
a menekülők és az utánpótlás le-
hetetlenné vált.

Tokió, május 12. Irawadi mentén
megvert britindiai kötelékek visszavo-
nultak a Csindvin folyó balpartjára és
arra törekednek, hogy onnan eljuthas-
sának Asszamba. Japán egységek azon-
ban egyidejűleg szintén átkeltek a fo-

lyón és bekerítették a hátráló ellensé-
get.

A japánok heves küzdelmet vívtak
körülbelül 5400 fős brit csapattal,
majd áttörték a védelmi állásokat és
több mint 400 foglyot ejtettek. Az ellen-
ség 800 halottat hagyott a csatatéren.

Rádiójelentés szerint a madrai és
karachi indus csapatok között lázadás
tört ki. (MTI.)

Mint a Domei iroda jelenti, a japán
csapatok május 10-én megszállták
Javng-Hoangt, amely a hadászatiilag
fontos Nam-Pung jobbpartján fekszik
Mandalaytól mintegy 250 km-nyire ke-
letre. E hadműveletekben a csungkingi
6. hadsereg zöme és az 5. hadsereg egy
része, amelyek Mandalaytól Kungtung
felé vezető úton visszavonultak, meg-
semmisültek. Javng-Hoang megszállá-
sával a japán csapatok elvágták az
egyetlen utat, amelyet a csungkingi
csapatok a Yünnan tartomány hatá-
ráig visszavonulhattak volna. (MTI.)

Tokió, május 12. (Német TI) A csá-
szári főhadiszállás kedden 16.30 per-
cor a következő összefoglaló jelentést
adta ki a Korall tengeri ütközetről:

1. a Szaratoga osztályhoz tartozó és
egy másik Yorktown osztályhoz tartozó
északamerikai repülőgépanyahajót el-

Gyapjuszövetet

vehet olcsó árban. Bizalommal keresse fel

Kőrösi László céget
Ferenc József-út 38.

süllyesztettünk, egy kaliforniai osztály-
hoz tartozó amerikai csatahajó a legrö-
videbb idő alatt elsüllyedt, egy War-
spite osztályhoz tartozó brit csatahajót
és egy Camberra osztályhoz tartozó brit
cirkálót igen súlyosan megrongáltunk,
Elsüllyesztettünk egy rombolót és sú-
lyosan megrongáltunk egy 20.000 ton-
nás tartályhajót.

2. Összesen 98 ellenséges gépet lőt-
tünk le.

3. Saját veszteségünk egy közlajta-
tályhajóból átépített kis repülőgépanya-
hajó, 31 repülőgépünk nem tért vissza

Angolelleses tüntetés Marseillesben és Nizzában

Vichy, május 12. (Német TI) Mar-
seillesben tüntető gyűlést rendeztek a
madagaszkári brit megrohanás ellen.
Majd a tömeg heves angolelleses tünte-
lést rendezett az utcákon. Többezerre
menő tömeg vonult végig a főútvonalan-
kon s a menetben angolelleses táblákat

és Churchhillről készült gúnyképeket vit-
tek. A tömeg sorában minduntalan fel-
hangzott a jelszó: Vesszen Anglia! Ha-
sonlóan heves angolelleses tüntetés zaj-
lott le Nizzában is, ahol nem kevesebb,
mint 15.000 ember tüntetett Anglia el-
len. (MTI)

Égő cigarettától meggyulladt benzin összeégett egy hentesmestert és segédjét

Súlyos szerencsétlenség történt ked-
den éjszaka 11 órakor a Bihar utca 21.
szám alatt. Kálmánchelyi Bertalan
hentesmester, Bihar utcai lakos segéd-
jével, Nagy Miklóssal együtt molorké-
rekpáron vidéki sertésvásárra akartak
indulni. Indulás előtt a motorbiciklit
benzinnel megtöltötték. A benzin töltése
közben a Nagy Miklós szájában levő,
égő cigarettától a benzin kigyulladt és
pillanatok alatt lángba borult. Kál-
máncshelyi Bertalan szerencsére bámu-

latos lélekjelenléttel a benzintartályt el-
kapta a lángok elől és így sikerült an-
nak fetrobbanását megakadályozni. Így
is a kiömlő lángbaborult benzintől Kál-
máncshelyi Bertalan a jobb és bal ke-
zén, Nagy Miklós pedig a jobb kezén és
jobb lábán I. és II. fokú égési sebeket
szervezett. A mentők részestítették
mindkettőjüket elsősegélyben, majd a
börgyógyászat klinikára utasították,
ahol kezelés alá vették őket. Állapotuk
súlyos, de nem életveszélyes.

H étfőn lesz ítélet az Imrédy-féle sajtóperben

Budapest, május 12. Az Imrédy—Ha-
lász-sajtóperben tegnap a védőbeszédre
került a sor. Dr. Halász Lajos azazul
kezdte védőbeszédét, hogy ez a per uni-
kum a magyar igazságszolgáltatásban.

Eddig az volt a szokás, hogy a politi-
kusok csak olyan sérelmekkel jöttek a
bírószághoz, amely őket magánéletükkel
kapcsolatban érte.

Íratlan törvény volt, hogy a politikai
támadást a politikai porondon verték
vissza. Állandó gyakorlat volt, hogy a
lapok világnézetüknek megfelelően kri-
tika tárgyává tették a politikusoknak
politikai magatartását, beszédeit, eljá-
rását. Ezt tette a vádlott is, aki a véde-
lem szerint nem lépte túl a jogos kri-
tika határát. Ezért a védelem kéri a
vádlott felmentését és a költségekben
Imrédyék elmarasztalását.

A védőbeszéd elhangzása után az el-
nök bejelentette, hogy a tárgyalást hétfő
délután folytatja. Ekkor kerül sor
az ítélet kihirdetésére.

Eskütétel vérző kézbe...

Dramai kormányzóbeiktatás Máltán

Lisszabon, május 12. (NST.) Lord
Gort, az új máltai angol kormányzó
beiktatása vasárnap dramai körülmé-
nyek között ment végbe. A kormányzót
szó szerint vadászgépek oltalma alatt
iktatták be hivatalába, amelyek állan-
dóan a sziget fölött keringtek a légi
támadások elhárítása céljából. A beiktatás
egy bombáktól megrongált épít-
letben történt és a tisztviselő, akinek
kezébe az új kormányzó letett az esküt,
vérző kézzel jelent meg az ünne-
p-ségen, mert bombaszilánkok megsebe-
sítették. A beiktatás alatt a jelenlévők
kénytelenek voltak hirtelen a földre-

vetni magukat, mivel egy repülőbomba
az épület közvetlen közelében esa-
polt le.

Dinamitos merénylet a párisi rádió ellen

Vichy, május 12. Eddig meg nem erő-
sített hírek szerint a párisi rádióadás
működésének szünetelését annak lehet
tulajdonítani, hogy hétfőn este dinami-
tos merénylet követtek el, amely erő-
sen megrongálta a rádióadó tornyát.

Betonotót kap a Fehér Ház

Washingtonból jelentik: Minthogy fé-
lő, hogy esetleg légi bombák betörhetők
a képviselőház és a szenátus üvegkupo-
lát. 80.000 dollár hirtelt szavatolt meg
betonotók építésére. (MTI)

— Meghalt a Prinz Eugen volt
osztrák-magyar csatahajó utolsó pa-
rancsnoka, Adolf Schmidt sorhajóka-
pitány súlyos szenvedés után Bécsben.
Adolf Schmidt a Szigetvár cirkálóval
1915-ben résztvett egy flottaakcióban,
amelyben Horváth Miklós vezetett egy
harceszportot.

Az amerikai elnöki bizottság által
összehívott zsidó értekezlet követelte,
hogy alakítsák meg a zsidó államot és
alakítsanak Palesztinában zsidó had-
sereget. (MTI.)

Ankarában az olasz-török keres-
kedelmi szerződést, amelyet 1936-ban
írtak alá, meghosszabbították.

Hungária filmzínház

MA ELŐSZÖR
az utóbbi évek leghatalmasabb
méretű, megrázó erejű történelmi
film-drámája:

Nem vagyok áruló

Az ir szabadságharc küzdelmei.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

HÍRADÓ!

KÖZKIVÁNATRA

Prolongálva!

az
Apollóban

Dr. Kovács István

Vígyszínház mozgó

A leghangulatosabb magyar film:

Leányvári boszorkány

Főszereplők: Szörényi Éva,
Szombathelyi Blanka, Csontos,
Hámory és Vaszary Piri.
SZERELM! — VIDÁMSÁG!
Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

A nagylétei ipartestület revolveres betörője álnév alatt élt Debrecenben és társaival együtt sorozatos betöréseket követett el

Az egész betörőbandát leleplezte a debreceni rendőrség

Az utóbbi idők egyik legveszedelmesebb betörőbandáját leleplezte le a debreceni rendőrség. A társaság élén Polgár János állt, aki a nagylétei ipartestület pénztárába behatolt és amikor tettenérték, formális revolverharcot vívott Kiss Ferenc szabómesterrel, az ipartestület pénzbeszedőjével. Egy golyó a combjába fúródott a betörőnek, aki azonban még el tudott menekülni és a nagylétei állomáson egy vasúli kocsiába rejtőzött. A csendőrök a vérespek nyomán utána mentek, megtalálták a vonalban rejtőző tettest és elfogták.

A „Debrecen» szerkesztősége hívta fel a debreceni rendőrség figyelmét Polgár Jánosra, aki a csendőröknek Nagyléteit azt vallotta, hogy debreceni lakos. Mikor beszállították a debreceni ügyészség fogházába a lövéstől féllábára béna betörő, a debreceni rendőrség nyomban megkezdte a vizsgálatot, hogy Debrecenben nem követett-e el betörést az állítólagos Polgár János.

Az álnévű betörő, aki börtönből szökött meg

A debreceni rendőrség nyomozása szenzációs eredménnyel járt. Szabó Gyula rendőrtanácsos, bűnügyi osztályvezető irányításával folyó vizsgálat során vitéz Rékassy László detektív csakhamar megállapította, hogy a betörő, aki egy nagyobb banda vezére, nem Polgár Jánosnak hívják, hanem Csibi János a neve és a román megszállás alatt Erdélyben lakott, ahol szintén egész sereg büncselekményt követett el és többszörösen büntetett egyén. A 25 éves kocsikovács Nagyváradon nyolc betörést követett el, emiatt elfogták, de a börtönből kibontva a zárka falát, megszökött és mivel Nagyváradon fortonak érezte lába alatt a talajt, egyidőre Erőshelyfalvára ment, ahol mesterségében dolgozott. 1942 márciusában Debrecenbe jött, ahol — mint azt vitéz Rékassy detektívnek beismerte — hat betörést követett el társával együtt.

Sorozatos debreceni büncselekmények az egykori börtöntárral

Csibi János Debrecenben először a Vendég utca 2. szám alatt szállt meg, majd még aznap felkereste Szovák István lakost, 12. szám alatti lakost, régi ismerősét, akivel a nagyváradai fogdában ismerkedett meg annakidején és akivel nyomban megtárgyalták a Debrecenben elkövetendő betöréseket. Az első betörést egyedül követte el még Debrecenbe érkezése napján Kiss Gyula lottóval utcai lómészárszékekben, ahol jólakott lókolbással és az üzletben levő 36 pengő aprópénzt elvitte. Már másnap Szovák Istvánnal együtt törték be Fazekas Károlyné Diófa utca 4. szám alatti lakására, ahonnan nagymennyiségű élelmiszert és ruhaneműt loptak. A lopott értékeket eladták és az összeget megosztották. Ugyancsak Szovák kal együttesen kíséreltek meg betörést két alkalommal is a Juhász-féle Csapó utca 28. szám alatti üzletbe, de mindkét alkalommal megzavarták őket. Azonban másnap már vizsgálatot tartott Schöffmann Zsigmond órák Vendég utca 7. szám alatti üzletének kizárását feltéve, onnan öt értékes órát vittek el. A betörések alkalmával szerzett összegekkel Csibi János annyira szándékozta magát, hogy nagyobb lakást vett ki a Jókai utca 40. szám alatt. Itt már Polgár János néven be is jelentette magát lakos bejelentéssel. Ugyanis egy vendéglőben borozás közben összeismerkedett az igazi Polgár Jánossal, akét ki-kérdezett, személyi adatait kicsalta tőle és ezeknek felhasználásával jelentette be magát a körmönfont bűnöző.

„Ha megmozdulsz, halálfia vagy!”

Április elején tört be egyedül Csibi János a Csapó utca 9. szám alá Ménes Sándorné öcskáshoz falbontással és onnan három öltöny férfirubát, két bőrdzsejt, nagymennyiségű fenékneműt

loptak. Majd április 11-én éjszaka szintén egyedül behatolt a Bethlen utca 13. alatti III. számú közlekedési körzeti irodába álkulcs segítségével és az íróasztalt felfeszítve 50 pengőt és élelmiszergyékeket elvitte. A jegyek segítségével öt kilónyi kenyert kiváltott, de a löbböt nem merde értékesíteni és a Széchenyi utca 65. szám alatti üres telekre ledobta a jegyeket. Másodszor is betört az élelmiszeri irodába, mert azt gondolta, hogy több pénzt talál s elkor történt, hogy a riasztócsengő elárulta jelenlétét és a házfelügyelő neje tetten-érte.

Csibi János ekkor revolvert rántott és az asszonyra szegezve rákiáltott:

— Ha megmozdulsz, halálfia vagy!
Aztán felhasználva az asszony megdöbbenését elmenekült. Ez a revolver, mellyel a nagylétei revolverharcot is

vívta, egyébként szintén betörésből került hozzá, Fazekas Károlyné Diófa u. 4. szám alatti lakásáról vitte azt el.

Teltestársa Szovák István 26 éves kőfaragó és cipész, két betörésben való bűnrészességét ismerte be. Mindketten azt vallották, hogy a lopott holmika Papp Imréné, szül. Szalmári Pirooska 42 éves, Miklós utca 18. szám alatti lakosnak adták át, aki azt értékesítette és 20 százalékot levonva a befolyt pénzből, átadta nekik az összeget.

Csibi János egyébként mindenütt postaszerelelnök adta ki magát. A debreceni rendőrség a Szabó Béla szűcsmester Piac utca 75. szám alatti üzletében elkövetett 12.000 pengős betöréssel és a MÁV menetjegyiroda betörésével is gyanúsítja, ezeket azonban tagadja. Viszont gumitalpú cipőjének nyoma egyezik a Szabó Béla szűcsnél talált nyommal és a nála talált furdacs is pontosan beleillik a szűcsüzletben talált falbontás nyomába. Valószínű, hogy teltestársai is vannak, akikkel még nyomoz a rendőrség.

A pápa ma rádióbeszédet mond

Kedden apostoli levelet bocsátott ki, melyben oltárprivilegiumot adományozott az áldozó papoknak.

Róma, május 12. (MTL) XII. Pius pápa kedden, püspökké szentelésének 25. évfordulója előestéjén Summo Solatio kezdettel apostoli levelet bocsátott ki, amelyben a jubileumi évre vagyis 1912 május 13-tól egészen 1913 május 13-ig úgynevezett oltárprivilegiumot adományozott az áldozó papoknak. Ez a privilegium abból áll, hogy a jelzett évben minden pap valahányszor misét mond, bármely oltárnál megkapja a teljes bűnbocsánatot, amelyet valamely a tisztítóüzenben levő lélek javára fordíthat.

A Szent Atya kedden fogadta a püspöki jubileum megünneplésére megalakult olasz bizottság küldöttségét. A bi-

zottság több, mint egy millió lírát kivevő adományt nyújtott át a Szent Atyának. A Szent Atya köszönettel fogadta az adományt s kijelentette, hogy azt a Rómában megépítendő Santa Eugenia templom céljaira fogja fordítani.

A pápa egyébként ma, szerdán este 18.30-kor mondja el a világszerte nagy érdeklődéssel várt jubileumi rádióbeszédét. A pápai beszédet a magyar rádió is közvetíteni fogja.

A Szent Péter Bazilikában már bejelentették annak a nagymisének az előkészületeit, amelyet a pápa Áldozóüzenetkor fog mondani. A szentmise után a pápa a Szent Péter Bazilika közpós erkélyéről Urbi et Orbi áldást ad.

A jövőhéten dönt a városi közgyűlés arról, hogy ki kapja a debreceni színházat

Beleznai Unger István és vitéz Jakabffy Dezső között dől el a választás

A debreceni színház vezetésére kürt pályázat határideje lejárt és mint jelentették, négy pályázat érkezett be. Afelől, hogy ki kapja a debreceni színházat, a városi közgyűlés dönt. Mint értesülünk, a jövő hét végére hívják össze a közgyűlést, mely hivatott dönteni a színház kérdésében.

Mint az előjelekből megállapítható, a négy pályázó közül kettőnek a pályázata esik komolyan a latba, azé a két direktoré, akik ez évben mint stagionedirektorok Debrecenben működtek és pedig: Beleznai Unger István és vitéz Jakabffy Dezső pályázata. Kettőjük között dől el a választás, hogy milyen eredménnyel azt természetesen nem lehet teljes határozottsággal megjósolni, mert mindkettőjüknek tekintélyes pártja van.

Hogy a közönséget mennyire érdekli a kérdés, azt látjuk a hozdánk a közönség köréből beérkező levelekből, melyek a színház kérdésével foglalkoznak.

Igen sok levélíró szól Unger István mellett, kinek érdemeiül felhozják azt, hogy élénkebb színházi életet teremtet, színészi multja összeforrott Debrecenben, mint színigazgató teljes mértékben megállta helyét, kitűnő társulatot hozott: tagjai a közönség kedvencei: mint Rajz János, Nagy Csilla, az állandó vendég Szűcs László, Szondy Biri, Kormos Ferenc, Selmezy Mihály, Ladányi Ferenc és akit elsősorban említenek, Kovács Teres és természetesen maga a színigazgató: Unger István. Felhozják Unger István mellett, hogy a Debrecenben nagy költséggel létesített forgószínpad lehetőségeit jobban kihasználta s ennek következtében változatosabb díszleteire sokat áldozott.

Vitéz Jakabffy Dezső hívei is találnak elég érvelt a maguk jelöltjének támogatására. Dícsérik a társulatot, mely sok kitűnő énekest hozott. Így Antal Ilát, az újabban feltűnt Kovács Irént, továbbá D Kovács Józsefet, Márkus Lajost, Szokolay Gyulát, Földessy Liliát, a prózai művészek között Zách Jánost,

Almágy Juditot, a sokoldalú Lendvayt és vitéz Jakabffy Dezső rendezését. Rámutatnak a fővárosi nagy művészek sikeres vendég szereplésére.

A választás bizonyára nehéz lesz a két arra való jelölt között. De egy bizonyos, hogy Debrecen kulturális jelentősége azt követeli, hogy minden mellék szempont nélkül azé legyen a debreceni színház, aki művészi szempontból a legmegfelelőbb a nagyműltű Csokonai Színház élére, akinek invenciójától a tradicionális debreceni színház-kultúrát feltámasztását remélhetjük és akinek áldozatkészsége révén lehetővé válik, hogy úgynevezett nagy társulattal, gazdag művészi programmal nyerje meg a közönség széles rétegeit is a színház látogatására. Arról van most szó, hogy a hanyatló színház-kultúrát fel kell támasztani Debrecenben és régi fényébe visszahelyezni.

A színház kérdésében döntést hozó városi közgyűlés értesülésünk szerint május 20-án lesz. Az új színigazgatónak tehát lesz ideje alaposan felkészülni a közelgő időnyre és Debrecenhez minden tekintetben méltó társulattal szervezni.

A Kúria ítélte a szolnoki gyilkosság bűnyüében

Tegnap hirdették ki a szolnoki törvényszéken a Kúria ítéletét Klein Zsigmond és özv. Szabó Lászlóné előtt, akiket gyilkosság, illetve gyilkosságban való bűnségű bűnrészességgel vádolt a Kúria. Klein Zsigmondot 15 évi fegyházra, özv. Szabó Lászlónét pedig 5 évi fegyházra ítélte.

A vádlottak 1940 augusztusában meggyeztek egymással, hogy Szabó Lászlót, akivel az asszony rossz házasságban élt és többször különvált tőle, elteszik láb alól, hogy ne álljon útjukba. Az asszony rávette Klein Zsigmondot arra, hogy lesse meg férjét és szúrja le. Ez meg is történt és a gyilkosság után a holttestet bedobták egy közeli kiszáradt

kútba. Szabó László azonban nem halt meg rögtön, őt amikor kihúzták a kútból, még meg tudta mondani, hogy Klein Zsigmond szúrta le felesége segítségével. Később a kórházban Szabó László meghalt. Az eljárás az áldozat vallomása alapján indult meg Klein Zsigmond és özv. Szabó Lászlóné ellen.

Anglia vesztesége

Attlee b. brit miniszterelnök az angol hírszolgálat jelentése szerint közölte, hogy a brit birodalom haderőinek összes vesztesége a háború kitörésétől 1941 szeptember 2-ig 183.550 fő. Ebből 48.975 halott, 46.360 sebesült, 58.450 fogoly és 29.756 eltűnt. (MTL.)

„Kevésből olcsót és jót”

Győrffy-Benyel miniszter megnyitotta a közellátás kísérleti konyháját

Győrffy-Benyel Sándor közellátásügyi miniszter tegnap meghívott közönség előtt avatta fel a közellátási kísérleti konyhát, melynek programja: „Kevésből olcsót és jót”. A mozgalom a magyar nép főzési ismereteit akarja helyes irányba terelni, hogy mindenki megismerkedjen a korszerű főzési technikával s megtanulja, hogyan lehet a háborús nehézségek közepette is kevésből olcsón jó és főleg tápláló ételeket készíteni. A közellátásügyi miniszter megnyitó szavaiban kérészt intézett a magyar népköz, valósítsák meg a kísérleti konyha útmutatásait. A népünk jobb élemezésére irányuló, tüzhely körül folyó mozgalom nagyrészt a lányleventék segítségével fog megvalósulni. A nők harca lesz ez a szebb magyar jövőért. Az ezután megkezdődő tanfolyam első leckéjén a zsirnelkülevést és a tejjel nélküli főzés kérdését tanították. Kísérleti konyhákat a vidéken, így Debrecenben is rövid időn belül fel fognak állítani.

A rendszerkérdésben újra határozott állásfoglalásra szólította fel az Országos Sportközpont az MLSz-t

Az Országos Sport-Központ leiratot intézett az MLSz elnökéhez, országos vezető hozzájárulásával az Országos Sportközpont a rendszerterében változatlan elvi álláspontját, különös tekintettel a küszöbön álló horvát—magyar válogatott mérkőzés előkészületeire, újra leszögezi. Eszerint a magyar nemzeti válogatott csapat alapvető játékszere az MLSz hivatott megállapítani. Felhívja tehát újból a tek. elnökséget, hogy foglaljon újra határozottan állást a nemzeti válogatott csapat játékszereinek kérdésében. Állásfoglalásának kialakításához az alkotmányos és szakértő tényezők véleményét kérje ki és határozatát az Országos Sportközpontnak 8 napon belül jelentse.

Uj árút

nem veszek

Régi árút

olcsón adom

Aszmann

úridivat

A Kollégium gimnáziumában tegnap tartották a tizenötödik ünnepélyes ballagást

Minden ember annyit ér, amennyi munkával a közösség küzdelmében résztvesz — mondta a búcsúzó érettségiző diák

A református Kollégium gimnáziuma új rajt bocsátott ki a nemzet és haza szolgálatára, 53 ifjút búcsúztattak ünnepélyes keretek között, hatalmas számú közönség részvételével a gimnázium udvarán. Megjelentek D dr. Kállay Kálmán rektor, vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató, Jakucs István kollégiumi igazgató is.

Búcsúdalt énekelve vonultak le az udvarra a tógás, festői képet nyújtó diákok Ember Pál dr. és Magyar Kálmán dr. osztályfőnökök vezetésével. A Te benned bízunk kezdetű zsoltár elnevelése után dr. Nagy Sándor vallásosbíró Biblialt olvasott, majd lélekbeli fakadt imát mondott. Mély hatást váltott ki a hallgatóságból, hogy amikor a lelkész tanár Imádságos szavai arról szóltak, Istenben van a mi oltalmunk, repülőgépek vonultak el az udvar felett s motorbűgésük megrázta az ablakokat s visszhangzott az iskola falairól. A búcsúszavak és a pilóták motorjainak üdvözlő zúgása egybefolyt, még visszaverődtek a zúgó hangok, amikor ismét hallhatóvá vált a lelkész imájának szava:

— Abban a szolgálóban, amelybe Uram beállítasz bennünket, vértünk utolsó cseppjéig, szívünk utolsó dobbanásáig hívek maradunk!

Aztán dr. Ember Pál búcsúzott diákjaitól.

— Ezelőtt 15 évvel történt itt az első ilyen ünnepélyes búcsúztatás, amikor az az osztály érettségizett, amelynek én is tagja voltam. Az ünnepélyességet az az érzés hozta létre, hogy felelőséget kell vállalni, mely eltölt bennünket a Kollégium iránt, nyilvánosan fejezhetjük ki.

Sorra vette, miért lehet hálás a diák az Alma Maternek. A tudásért, műveltségért, mely felruházta az élet harcra. A nevelésért, mert az iskola nem teljesítette hivatását, ha csak tanítana. Ha a debreceni Kollégium évszázadok kesztyűt nem teljesítette volna nevelői hivatását, nem lehetett volna annyi nagy embernek, a magyar nemzet közéletének annyi kimagasló nagyságnak kiépítő eszköze. Anyagi segítséget is köszönhetnek a Kollégiumnak, diákjaink. A hálának nem szabad csak szavakban megnyilvánulnia, hanem tettekben is meg kell mutatni azt, mégpedig egész magatartásukkal. Minden tettünkben, gondolatunkban a hűség kell, hogy megnyilatkozzék. Hűség Isten iránt, hűség a kollégiumi nevelés elvekhez, hűség a hazának és nemzeti közösségnek, amely összetart bennünket. Hűség az iskola iránt, ezt azzal bizonyíthatjuk meg, ha életünkben megvalósítjuk azokat az elveket, melyeket lelkünkbe ez az iskola csöpögtetett. Tisztelet, becsületesség, önzetlenség, hazaszeretet kell, hogy uralkodjon a lelketekben és ha ez így lesz, leróttátok a hála egy részét az iskola iránt. Hűségnek kell lennetek a családotok iránt. És végül hűségnek kell lennetek önmagatok iránt. Minden fiatal embernek hősnek kell lennie minden körülmények között, akkor is, ha a csataterre szőlője a nemzet szolgálata és teljesen szilárd lélekkel kell ott helyt állania. De hősnek kell lennetek a hétköznapi szürke munkájában is.

Az érettségizők nevében Papp László mondott értékes beszédet, melynek elején felolvasta Baja Mihály versét. Majd arról beszélt, hogy szorongó érzést vált ki belőlük a búcsúzóskor a bizonytalanság, ki tudja, mire lépnek ki az életbe. Hálájuknak és köszönetüknek adott kifejezést a szülők és tanáraik iránt azért, amit eddig értük tettek. Tudják, hogy az eddigi útjuk szülei könnyeivel van kirakva. Majd így folytatta:

— Amit tanultam, elsősorban a falu javára kell felhasználnom közösségi érzéssel nevelt belénk a Kollégium. Tudjuk, hogy minden ember annyit ér, amennyi munkával a közösség küzdelmében résztvesz. Tudjuk, hogy mindnyájunknak a magyarság közösségéért kell harcolnunk. Csak akkor győzünk az életben, ha hívek maradunk a Kollégium tanításához. Fegyverünk az életben: a mély vallásos hit, tisztá erkölcs és tudomány lesznek, a Kollégium nagy diákjainak nemes hagyományai. A református magyar ifjú számára nincs magasabb cél, mint harcolni a nemzetért, a hazáért. Ezzel indulunk el a magyar élet örömeinek elfozására.

A visszamaradó diákok nevében Nagy Tibor hetedikés búcsúzott. — Győzni fogtok, mert győzőtök kell és veletek együtt győz az igazabb magyarság. A mai magyar ifjúságnak az a feladata, hogy folytassa és befejezze a küzdelmet és harcot az áldozatos, a népből megújuló, öntudatos magyar közszellem kialakulásáért. Ezt várjuk tőletek, búcsúzó diáktestvéreink. Övjátok meg a nemzetet minden idegen nációtól, tartásukat távol tölje a közönyt. Egyéni életpályátokat úgy áldja meg az Isten, ahogy a hazának szenteltek.

Végül Molnár Ferenc lelképásztor intézett szózatot az Ifjúsághoz, drámai erővel festette meg a Kollégium sorsát, mely a magasból lezuhant édesanyá-

A debrecen-tiszalöki déli vonat későbbi indítását és a zeleméri megállóhely meghagyását kéri a vármegyei közigazgatási bizottság

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának tegnap ülésén az alispáni jelentés után, melyet dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző ismertetett, Uzonyi György országgyűlési képviselő szólt fel. Rámutatott arra, hogy a május 4-én életbelépett új közlekedési rend jelentősen javította a vármegyei viszonylatban is a közlekedést. Debrecen—Tiszalök között harmadik vonatpárt is beállítottak, ami most már elég is lenne, azonban a déli 12 órakor Debrecenből Tiszalök felé induló vonat indulási időpontja annyira alkalmatlan, hogy annak hasznát úgyszólván alig veszi a közönségnek az a rétege, amelyik Debrecenbe reggel bejön, hogy elintézzze ügyeit és déliben már szeretne visszautazni. Nem megfelelő a déli indulás elsősorban a több mint száz iskolásgyermek számára, akiknek egy óráig van órája a középiskolákban és így hiába van a 12 órakor induló vonat, most is csak este tudnak visszautazni, mint eddig. De nem megfelelő ez az indulási idő a törvényszéknél, vagy hivataloknál ügyeiket intézők számára sem, mert hivatalos óra kettőtől van, törvényszéki tárgyalás szintén és így csak a legtrikább esetben sikerül a déli vonattal elutazni és az ezen a vonalon közlekedők kényte-

Ujüzle!

Ujüzlet!

Nádor István
a Grünfeld Adolf és Társa cég volt szabásza

úridivaitszabóságát
Szent Anna-utca 10. szám alatt megnyitotta

hoz hasonlít, akit minden kincséből kifosztottak. Arra buzdította őket, hogy soha ne feledjék el ezt a most segítségre szoruló édesanyját, az Alma Materét és, ha az Isten megsegíti, minden erejükkel szolgálják vissza, amit kaptak tőle.

A lélekemelő szóp ünnepély a Himnusz elnevelésével ért véget, utána a tógás diáksereg a Kollégiumba vonult, ott körbejárták a kis harang sírva búcsúzó hangjai mellett az óriási udvart, hogy minden kis részt emlékkébe vészenek és soha el ne feledjenek.

lenek estig Debrecenben vesztegelni. Kéri a közigazgatási bizottságot, írjon fel illetékes helyre az indulási időpontnak délután 2 órára való áthelyezése érdekében.

Szilassy László főispán kijelentette, hogy érintkezésbe lép a debreceni MÁV üzletigazgatósággal a kérés érdekében. Rásó István alispán is ígéretet tett, hogy amennyiben a MÁV üzletigazgatóság saját hatáskörében nem tudna intézkedni, úgy a főispánnal együtt megköreszik az Államvasutak igazgatóságát a tiszalöki vonat későbbi indítása érdekében.

A MÁV üzletigazgatóságánál a közel-múltban felmerült az a terv, hogy a debrecen—hajdúböszörményi vonalon a zeleméri vasúti megállóhelyt a Rákóczi szőlőskerthez helyezték át. A hajdúböszörményiek kérését terjesztették be a vármegyéhez, hogy a vasúti megállóhely maradjon a jövőben is Zelemérenél.

Dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző javasolta, hogy a közigazgatási bizottság kérje a zeleméri vasúti állomás változatlanul hagyását. A közigazgatási bizottság ebben az értelemben intéz kérést a MÁV üzletigazgatósághoz.

A hűvös, esős időjárás károsan befolyásolta a mezőgazdasági munkát Hajdú megyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő ismertetette jelentését a vármegyei mezőgazdasági állapotáról.

A hűvös, esős időjárás károsan befolyásolta a gazdasági növények fejlődését és a tavaszi munkálatokat. Az őszi vetések lassan indultak fejlődésnek, bokrosodásuk nem eléggé erőteljes s különösen a mélyebb fekvésű területeken gyengék. A tavaszi vetési munkálatok mintegy háromhetes késéssel indultak meg és az eszések miatt akkor is csak megszakításokkal voltak végezhetőek. A növények fejlődésére állandó napsütéses meleg időjárásra lenne most már szükség.

A rendkívüli viszonyok folytán a tavaszi vetőmagvak beszerzésénél több esetben nehézségek mutatkoztak. Burgonyavetőgumó alig volt beszerezhető, még kukoricák a hiányos beérés folytán sok esetben vetési célokra nem voltak alkalmasak. A földművelésügyi miniszterium vetőmagkezelő keretén belül 2000 q tengerivetőmag kiosztását engedélyezte Hajdú vármegye területére, a tengeri kiosztása már legnagyobb részt megtörtént, illetve befejezés előtt áll.

Az állattartás terén az erőtakarmanyhány érezhető. A legelőre való kihajtások megtörténtek s ezáltal a gazdák legnagyobb része nagyobb gondtól szabadult meg a takarmányozást illetőleg, mivel a hosszantartó tél alatti a szalasztókarmányszűkítés csak

nem teljes egészében felhasználhattak. A hűvös, borult időjárás a legelő fűnövéseinek nem kedvezett.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő jelentésének ismertetése után Uzonyi György országgyűlési képviselő szólt fel. Elmondotta, hogy a földművelésügyi miniszter rendelete, mely a szimentházi és magyar fajtájú tehének elkülönítését írja elő a fajtisztaság érdekében, nehézségeket okoz a bősörményi legeltetési társulatoknál. A legeltetési társulat szegény emberekből áll, akik az elkülönítéssel járó külön épületet, apaállatot, takarmányt nem tudják biztosítani. Fejtette, hogy a keresztesek sokkal kevésbé káros, mint azt általában tartják, sőt olyan szegény embereknek, akiknek nem áll módjában külön igavonó és külön tejlő állatot tartani, előny, ha mindkét fajta jó tulajdonságait egyesítő állat származik a kereszteszűdésből. Kérte, hogy szociális szempontból még az idén mellőzzék e rendelet végrehajtását.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő válaszában rámutatott arra, hogy sehol az országban annyi kóros szarvasmarha nincsen, mint Hajdú megyében. A kormányzat nagy áldozatokat hoz az elkülönítés végrehajtása érdekében. Hajdúböszörményben megvan a lehetőség erre, hiszen a Bódi-legelőn tarthatják az egyik fajta tehénét, a Pankotain a másikat. Sajnos, sokszor indokolatlanul ellene szólnak a rendelet végrehajtásának,

ami pedig nagyon üdvös állattenyésztésünk szempontjából, már akkor is, ha csak egy kis kényelmi szempontból vannak sértve a legeltetők. Kénytelen a rendeletet erőlyesen végrehajtani s amennyiben a Bódi legelőtársulat ellenszegülne ennek, úgy autonómiájának felfüggesztésére indítványt tesz.

Rásó István alispán teljes mértékben osztja vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő álláspontját. A kérdés megválaszolására Kovássy gazdasági felügyelő és a legeltető társulatok vezetőinek bevonásával egy értekezletet tart. A rendelet végrehajtásának megkönnyítésénél nem lesz jóindulatban hiány.

Áldozócsütörtöknél lesz a Kollégium testnevelési ünnepélye

Ezerkét száz növendék részvételével tartja a református Kollégium május hó 14-én, délután 4 órakor nagyszabású testnevelési ünnepélyét. Mint értesülünk ez év első tornavizsgálója a nagyerdői Stadion hatalmas sportpályáján, a ref. gimnázium, tanfőképző intézet s a polgári iskola részvételével kerül bemutatásra.

A műsor igen változatos, s szép sikert várunk ettől az ünnepélytől, a debreceni közönség is nagy érdeklődéssel fordul a Kollégium három iskolájának együttes bemutatója felé, mert bizony eddig még nem volt alkalomunk ilyen közös ünnepélyen gyönyörködni az ifjúság munkájában.

A Horthy Miklós elemi iskola is csatlakozik az ünnepélyhez, szép számokkal. Néhány számot kikapva a testnevelési ünnepély műsorából, meg kell állapítanunk, hogy a bemutató teljesen egyszerű lesz, s a mai sportesemények megfelelően mindenkit foglalkoztat. Így zenészszerzőkkel, salkutásokban magas-, rúd- és távolugrásokban, illetve lögrásban lesz alkalmunk gyönyörködni és még sok másban, melyek a három iskola ifjúsága között versenyszerűen fognak lefolyni. Nagy érdeklődéssel várjuk meg a ref. gimnázium országos középsikolai egyéni és csapatbajnokságot nyert tornászait, akik nyújtón és korlátlan, szabadon választott gyakorlatot, majd műszabadgyakorlatot mutatnak be.

Mindhárom intézet egész évi szorgalmas munkájának legjavát fogja adni s a debreceni közönség most is, mint már annyiszor, nagy gyönyörűséget és élvezetet fog találni az ifjúság munkájában. Jegyek a nagy érdeklődésre való tekintettel május 13-án, délelőtt 8—2 óráig kaphatók a ref. gimnáziumban, valamint az ünnepély előtt a Stadion pénztáránál. (J. J. Z.)

Hajdú megyében nagyobb számban léptek fel a gyermekfertőző megbetegedések

Hajdú vármegye közigazgatási ülésén dr. Gaertner István tisztifőorvos ismertetette az áprilisi közegészségügyi állapotokat. Hevenyfertőző betegségek közül nagyobb számban jelentkeztek a gyermekfertőző megbetegedések és pedig diftéria, vörheny 23, kanyaró 57 esetben fordult elő. Hastífusz megbetegedés 1, bányahimlő 1, szarmarkóhögés 9, járványos agyburoklob 1, nyíl gumókór 8, lépfene 1, veseltésgyanús 1, malária 45, trachoma 1 esetben volt. Diftéria elleni védhimlőoltások száma: 640.

A népmozgalmi adatok ismertetése során közölte dr. Gaertner István tisztifőorvos, hogy a házasságkötések száma a múlt hónapban 79 az előző havi 162-vel szemben, elveszületések 417, halálozások száma 259, a természetes szaporodás tehát 158. Egy éven alul elhalt 67 gyermek, ami az elveszületések 16 százaléka.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P., negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 9-én reggel 8-tól 16-án reggel 8 óráig „Kossuth“ Piac-utca 26. telefon: 29-56. — „Magyar Korona“ Kálvintér 15., telefon: 16-06. — „Arany János“ Csapó-utca 66, telefon: 11-78. — „Hungária“ Szoboszlói út 4., telefon: 28-25. szám.

Rózsacsoda

Megálltam egy szép rózsaszál előtt,
Mig néztem a május arcát láttam,
Hogy éled most, mi bimbó volt előbb,
Szépségének csodájává váltan.
Szín, illat és bársnypuha szírom
Hogy bontja ki rejtett lényé titkát,
Bihortüztét míg magamba szívom
Szívem érzi mit a szemem itt lát.
Hogy olvad fel bennem e szál rózsza!
Színe: vérem, bársnyja a lelkem,
Hogy válik az arcom mosolygóra,
Mig a lelkét lelkembe ölelem.
Egy rózsából így lesz ezer szépség,
Egész tavasz ömlik vérembe szét,
Egek, mint fenn a sugárzó kékség
S megcsókolom ért, Isten kezét!

Hegyaljai Kiss Géza.

Istentiszteletek áldozócsütörtökön a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 pr. és konf. D. dr. Révész Imre, ág. D. dr. Farkas Ignác délután 6 Kecskés József. — Kistemplomban délelőtt 9 pr. Magyar Bertalan, ág. Uray Sándor, délelőtt 11 dr. Soós B. délután 6 Csutoros Sándor. — Kossuth utca templomban délelőtt 10 pr. Szele Miklós, konf. dr. Szász Imre, ág. Biki Gábor, délután 6 Ács Mihály — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 pr. és konf. Kolozsvári Kiss László, ág. Peleskey Károly, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ispótytemplomban délelőtt 10 pr. Sárközy Lajos, konf. Molnár Ferenc ág. Brinyi János, délután 6 Birnyi János. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 pr. és konf. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdői Mihály, délután 6 dr. Erdői Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 pr. Szilágyi József, konf. Kovács József, ág. Szilágyi László, délután 6 Dusicza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 pr. és konf. Mezey Béla, ág. Orosz János, délután fél 7 Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 pr. és ág. Balogh József, konf. dr. Dancsházy Sándor, délután 6 Balogh József. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Dusicza Ferenc, délután 3 Fentős Tibor. — Egyetemi templomházban délelőtt 11 pr. és konf. Szemes László, ág. Kecskés J. — Augusztai szanatóriumban délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Nyulási Álam iskolában délelőtt 10 Koncz Zoltán Tégylavetői gyülekezeti házban délután 4 Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasóköri délután 4 Dusicza Ferenc. Tanyai istentiszteletek: Ebos délelőtt 10 Molnár Gyula. — Pallag délelőtt 9 Erdői Károly. — Perc dűlő délelőtt 10 tanyai konfirmáció és úrvacsorai felszerelések felavatása dr. Erdős Károly. Kántor József, vitéz Szabó Endre, Rápoly Árpád. — Tüzoltóaktanyában délelőtt 12 órákor pr. és úrv. oszt. Csutoros Sándor.

A római katolikus templomban ünnepi miserend. A lelkészi beosztást ma eszközlik.

Evangélikus istentisztelet. Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órákor úrvacsoraszállással és délután 6 órákor a miklóscsütök templomban.

A Péterfia-utcai egyházközség női köré áldozócsütörtökön délután 5 óráig kezdettel az egyházközség konfirmáltjai számára a Kálvintér 5. szám alatti Baltazár-teremben szeretetvendégséget tart, amelyen az egyházközség vezetősége nevében Kecskés József segédlelkész intéz hozzájuk beszédet. A találkozáson 100 ifjú konfirmált vesz részt.

A vármegye központi igazoló választmánya ülést tartott

Hajdú vármegye központi igazoló-választmánya kedden délelben Szilassy László főispán elnöklésével ülést tartott.

Az igazolóválasztmány ülésén dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő indítványa alapján foglalkoztak Gombossy Zoltán, dr. Mándy András és dr. Simon József törvényhatósági bizottsági tagjának igazolásával. Dr. Ször Zoltán eljegyző, mint előadó ismertette az iratokat, melyeknek alapján mindhárom bizottsági tag tanúsítványt nyert. Az igazolóválasztmány az iratok átvizsgálása után megállapította, hogy úgy Gombossy Zoltán, mint dr. Mándy András és dr. Simon József tanúsítványának kiadása az 1939. évi IV. tc. megfelelő szakasza alapján a törvények értelmében történt és az igazolást elfogadta.

— Elnarad a szegedi ipari vásár. A szegedi ipartestület hétfői ülésén elhatározta, hogy a rendkívüli viszonyokra való tekintettel ez évben az ipari vásárt nem rendezi meg.

— Felhívtnak a volt 39-es bajtársak, hogy néhai Penyigey Sándor ezredes özvegyének temetésén ma, szerdán délután öt órákor a köztemető dísz-területén jelenjenek meg. A Bajtársi Kör elnöksége.

— Majthényi Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes, dr. Répássy István rendőrfőkapitány és Császár Péter detektívfelügyelő kitiintetése. Magyarország kormányzója a magyar királyi belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a rendőri szolgálat terén példás kötelességudással és odaadással teljesített munkásságukért majthényi Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettesnek, a kir. államrendőrség debreceni kapitánysága vezetőjének, dr. Répássy István rendőrfőkapitányának és Császár Péter detektívfelügyelőnek elismeréséül tudat adassék. A magas helyről jövő elismerés, mely a debreceni rendőrfőkapitányság kiváló vezetőjének és értékes munkatársainak a közbiztonság érdekében kifejtett hatalmas munkásságáért arra valóban minden tekintetben érdemes személyeket ért, városszerző ösztönös örömet kellett. Kormányzói elismerésben részesült Zsákay József rendőrtanácsos, aki hosszú éveken át teljesített szolgálatát a debreceni kapitányságnál és Kormányzó Urunk a Magyar Érdemrend középkeresztjével tüntette ki Török Károly nyugalmazott rendőrfőkapitányhelyettesét, aki két évig volt a debreceni rendőrfőkapitányság vezetője.

— A Népművelési Bizottság által rendezett népszerű zenei tanfolyamon az Ipartestület dísztermében (Simonffy utca 1/c. II. emelet) ma este fél 7 órai kezdettel Forrai István zeneszerző és karigazgató folytatja a zeneelmélet, zenetörténet és az opera köréből vett előadásait. Az előadásokat bárki meghallgathatja.

— 45.000 ezüstkalászos gazda van már az országban. A földművelésügyi miniszterium most tette közzé az elmúlt tél folyamán megtartott ezüstkalászos gazdaképző téli gazdasági tanfolyamokra vonatkozó adatokat. Ezek szerint az ország egész területén 226 ilyen tanfolyam fejeződött be sikerrel. A beiratkozott 11,600 hallgató közül 9424 lette le sikerrel a záróvizsgát és szerzett jogot az „ezüstkalászos gazda“ cím viselésére. Ezzel az ezüstkalászos gazdák száma 45.000 főre emelkedett.

— Várjűfiókat akart szedni és halálra zúzni magát. Az ohati erdőben felmászott egy 25 méter magas fára Torma István 31 éves földműves és várjűfiókat akart szedni a fészekből. Az ág lebört alatta és a földműves olyan szerencsétlenül zuhant le a fáról, hogy halálos sebeket szenvedett és egy óra múlva meghalt. Temetésére engedélyt adtak. Megállapították a csendőrök, hogy Torma a saját vigyázatlanságának lett az áldozata és így mást nem terhel a felelősség.

A nagy német hetilap

DAS REICH

a jövőbe tekint.

DAS REICH nagy szempontokból kimerítő és mélyreható áttekintést ad a mai időkről. A politikai és katonai erőlködésről kezdve a legfinomabb érzékű művészeti megnyilvánulásig, a sportszerű győzelmi vágytól a karikatúristák felszabadító neveltetéséig, a gazdasági alkotási- és akaratától a női dolgokig az élet minden oldalát megvilágítja. Hathatósan változja és a jövőbe utaló fejleményeket vizsgálja.

ÁRA

DAS REICH megjelenik minden hétfőn 36 fillér Kapható az összes elárúsítóhelyeken.

Előfizetési ára 14 évre P. 4.50

Megrendelhető: IBUSZ Budapest V., Akadémia-u. 5. (Postabélyeg beküldésével is)

Gyűjtogatás miatt 8 hónapi fogházra ítélték egy fiatalkorú leányt

A debreceni törvényszék kedden délelőtt vonta kérdőre azt a fiatalkorú leányt, aki Kabán gyűjtogatást követett el. Özvegy Tóth Jánosné kamarájában felgyűjtotta a szalmát. Az oltásnál az özvegy égési sebeket is szenvedett. Később pedig az udvaron lévő szalmakazalt gyűjtotta fel a leány. Szerencsére a tűz továbbterjedését sikerült megakadályozni. A leány elmondotta a nyomozás során, hogy őt Siposs Lászlóné, aki a községben takarítónő volt, bujtotta fel és annak a rábeszélésére követte el a

gyűjtogatást. Sipossné nagyon haragudott az özvegyre és bosszúból akarta rémítgetni a gyűjtogatással. Sipossné annakidején elfogtak a csendőrök, de a bíróság később szabadlábra helyezte. A tárgyalásra nem tudták megérkezni, mert Budapestre ment és ott nem jelentette be magát és nem tudják hol lakik. A bíróság intézkedésére nyomozólevelet adtak ki Sipossné ellen.

A fiatalkorú 8 hónapi fogházra ítélték el a bíróság jogerősen.

— Megismételték az anyák-napi műsor előadást a MÁV műhelytelepi iskola növendékei. A második előadás is fényesen sikerült. A lelkes és fáradhatatlan tantszék minden tagja büszke lehet munkájára, mert nemcsak erkölcsi sikerrel járt a fáradozásuk, hanem anyagiakban is tekintélyes összeg jutott az ifjúsági Vöröskereszt csoport pénztárába. A „János vitéz“ betanítását és rendezését Benkőné Majoros Margit és Gyarmathné Maday Pirokka tanítónők látták el nagy hozzájárulással (—, —.)

— Jelvényelfoglalás. A budapesti büntetőörvényszék vizsgálóbírája sajátságos néven elrendelte az ismeretlen helyen előállított „V“-betűt és középen nyílkeresztet koszorúval ábrázoló, fémből készült, tüvel ellátott győzelmi jelvényt bárhol található példányainak elfoglalását. A terjesztők ellen eljárást indítanak.

— Áramszünet. A hálózatunkon eszékölendő javítások miatt e hó 13-án szerdán a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: 12—14 óráig: József kir. herceg u. 16 számig, Posta-palota, Déri-múzeum és Fűvészkert u. 4. ház, Bethlen, Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész, Bundi, Görbe Hajó, Csemete, Kar, Pesti u. Mester u. paratlan oldala, Böszörményi út, Pozsonyi út, Köntöskert, Szotyori-telep, Hatvanucai kert. — E hó 14-én csütörtökön 8 órától 10 óráig: Petőfi, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János, Külső-vásár-ter, Széchenyi u. és Szoboszlói út. Késes, Ispóty, Salétrom, Déli-sor Vargakert, Szoboszlói út vége, MÁV pályaudvari raktár és fűtőház, Csónakázó-tó és Tégyláskert, Széchenyi út, Tisztvizelő telep, Széchenyi-kert, István út, Tócsakert, Kishégyesi út, Szepességi, Simonffy, József kir. herceg u., Hatvan u., Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garai, Csokonai, Zúgó, Borz, Mester u. páros oldala. VIII. Vállalat.

Idegrohamában megmérgezte magát

László Jánosné MÁV alkalmazott neje, Igric-utca 23. szám alatti lakos idegrohamában nagy adag zsirosszóddal megmérgezte magát. Ezzel szembeállított állapotban találtak rá családtagjai. Kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol kezelés alá vették. A mérge azonban már feszítődött Lászlóné szervezetébe és a gondos kezelés sem tudta megmenteni az életnek. Az életunt asszony tegnap hajnalban anélkül, hogy eszmélt volna, meghalt.

— Rövidebb lesz a nők hálóinge — Amerikában. Az amerikai hadtérmeleli hivatal elrendelte, hogy a női fegyvereket ezentúl egyszerűbben kell előállítani, hogy ezzel is kíméljék a készleteket. A női hálóinge újul meg rövidülnek, hasonlóképpen meg rövidülnek hosszúságban is és eltűnnek róluk a díszítő részek.

— Felakasztotta magát és meghalt mire észrevették Szabó Gábor hajdú-szoboszlói gazdálkodó. Öngyilkosságának okát nem tudják. A temetési engedélyt megadták.

— Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1942. év II. negyedére esedékes együttesen kezelt közzadó tartozását 1942. év május 16-ig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárban, vagy pedig a 31.713. és 87.958. számú postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű belülről legyen a természetes „Ferenc József“ keserűvíz — reggel éhgyomorra, egy kis pohárral bevéve, gyakran a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezzé meg orvosát!

**Gerke professzor
második előadása**

Gerke Frigyes, a kiváló német régész, akinek előadásában már hétfőn gyönyörködhetett a közönség, legnap délután ismét előadást tartott. Istenábrázolás nagygörög pénzeken címmel az Egyetemi Régészeti Intézetben. Az előadást mely tudományos jellegű volt, nemcsak a bölcsesek, hanem a többi kar professzorai is megjelentek, valamint a hallgatókon kívül még számos érdeklődő is.

Dr. Paulovics István egy. ny. r. tanár, az Intézet igazgatója meleg szavakkal üdvözölte az előadót.

Gerke professzor először ismertette tárgyát, mely egészen újszerű a régészet történetében, mert eddig a pénzeken talált ábrázolásokat csak régészeti érdeklődésnek tekintették, nem pedig műtárgynak. Rámutatott arra, hogy ezek a korai vagy későbbi ábrázolások nem a plasztika köpiái, hanem önálló művészek alkotásai. Vizsgálat alá vette ennek a művészetnek a fejlődését a különböző emberöltőkön keresztül, kezdve Perisztatos korától, a Kr. e. VI. századtól egészen addig az időkig, mikor az ezüstpénzeket aranyak, az istenábrázolásokat az uralkodó képmása váltja fel. Ezt a változást 6 fejlődéssorban mutatta be. Az értékes előadást Paulovics professzor köszönte meg, a hallgatóság pedig lelkesen ünnepelte Gerke professzort.

**Ma kezdődik a háromnapos
tanfolyam a napközi otthonok
vezetői számára**

A legszebb munka az emberi közösségben az, amikor önzetlenül segítünk egymáson. Nem fizetésért, nem a haszonért, hanem, hogy a másik ember a nemzet egyetemességéért zavartalanul teljesítse kötelességét, végezhesse munkáját. A falusi asszonyok legnagyobb nehézsége ott van, hogy a nyári mezőgazdasági munkák ideje alatt nem tudnak férjükhöz segíteni, otthon kell maradniuk gyermekük vagy kicsinyeik mellett. Jobb segítőtlás pedig nincs, mint a feleség. A kormány teljes mértékben átérzi ezt a helyzetet és a nyári munkák idejére napközi otthonokat szervez. Erre a célra kétféle millió pengőre a rendelkezésre. Az ország 2000 községében nyitják meg a most következő nyáron a napközi otthonokat. És ami ebben a munkában a legszebb, legmeghatóbb, hogy a kis parasztyerekekre a városi úri kisasszonyok fogják vigyázni. Azok a leányok, akik most végznek, érettségiznek vagy képesítőknek, vállalkoztak arra, hogy gondozzák a kis apró magyar testvéreiket. Ennek mindenfeletti nagy és ádástól haszna az lesz, hogy a városiak megismerik a falusi gyermekek és szülei lelki életét és ha megismerik, meg is szeretik. Közlebb kerül majd a város a faluhoz.

Ma délután fél 4 órakor kezdik meg a debreceni leányok közül 130-an a háromnapos kiképző tanfolyamot. A Dóczy, a Svetits, a Női Kereskedelmi Iskola és a Női Ipariskola növendékei jelentkeztek a hozzájuk intézett felhívásra. A tanfolyamot a Vitézi Székházban tartják vitéz Berényi Istvánné ny. vezérnagyné háziasszonyi vezetése vezetése mellett. Az egész mozgalom lelke az Egyesült Női Tábor, melynek elnöke vitéz Keresztes Fischer Ferencné ügyminiszterné áll. Az Egyesült Női Tábor országos központját képviseli Bodor Akosné a tanfolyamon, melynek előadója dr. Felegyházy Sándor tisztiorvos, dr. Tökés László mentőőorvos, a legkiválóbb helyi orvosok, dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, dr. Eröss Sándor nevelési hivatali igazgató, Gera Katalin szociális gondozónő lesznek.

A tanfolyam végzett hallgatói Szilágyi aegygyébe, Szó'nok-Dobokába, Mármarosba és a Dunántúlon Zala megyébe nyerne kiküldetést.

A tanfolyam vezetése ezúton kéri fel azokat, akik nem az iskola útján jelentkeztek, hogy ma délután 3 órakor a Vitézi Székházban saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg a tanfolyam elvégzésére.

Mit kapnak a hadikölcsön tulajdonosok

Fontos változások a törvényjavaslatban

A képviselőház már általánosságban elfogadta a hadikölcsön felértékelési javaslatot, amelyet a Ház bizottságai részleteiben is letárgyaltak. A bizottságok fontos változtatásokat eszközöltek a javaslaton.

Az átértékelés az ezer koronán aluli jegyzőknél ezer korona egyenlő 10 pengő arányban készpénzben történik. A beváltás idejét és módját a pénzügyminiszter alapítja meg. Kétezer koronáig a kötvényekért 100 pengő névértékű 40 év alatt törleszhető évi 3 százalékkal kamatozó államadóssági címletet kell kiszolgáltatni. 2000 koronától 25.000 koronáig ugyanilyen címleteket adnak ki 100 korona egyenlő 5 pengő értékarányban. A hadikölcsönkötvények névértékéből a kézzizálog kölcsönkövetelést le

kell vonni. A kiszolgáltatásra kerülő új államadóssági címletek 25, 50, 100, 500, 1000 pengő névértékben kerülnek kibocsátásra, kamatozásuk 1942 évi július hó 1-én kezdődik s a kamatok évenként utólag esedékesek.

Segélyben csak azt a természetes személyt lehet támogatni, aki a legutóbbi három évben legalább egy ízben ilyen támogatásban már részesült. Az eredeti jegyző halála után támogatásban lehet részesíteni ennek házastársát, kiskorú gyermekét, szülőjét, ha a hadikölcsönjegyző a legutóbbi 3 évben legalább egy ízben már részesült ilyen támogatásban. Az átdolgozott törvényjavaslatot a Ház legközelebbi ülése tárgyalja.

**Hetvennyolc leány és asszony jelentkezett
villamoskalauzi szolgálatra Debrecenben**

Megkezdték a debreceni női kalauzok kiképzését

A Debreceni Helyi Vasút iskolatermében legnap kora reggel a megszokott férfi egyenruhás hallgatók helyett női kalauzjelöltek kezdtek meg a tanulást. A világháború parancsoló óvatosságra mit az igazgatóságot, ez az oka és magyarázata annak a felhívásnak, mely a múlt napokban látott napvilágot. Ki akar női villamoskalauz lenni? — így szövege a kérdés és erre nem kevesebb mint 78 leány és asszony válaszolt rövid szóval: **En!**

Meglepo és dicséretre méltó a ma fiatal női generáció elhatározása, mellyel vállalkoztak a nehéz szolgálatra. Tudják, hogy elsősorban hazafias kötelességet teljesítenek. Ha ugyanis szükség lesz a fértikalauzokra a harcokban, akkor helyettük a debreceni asszonyok és leányok vállalkoznak a napi fizetés munkáit.

Figyelemreméltó jelenség, hogy a jelentkezők mind jó családból való leányok. A legfiatalabbak 18 évesek, a legidősebbek közülük 30 éves. Heten-négy középiskolai végzettséggel bír-

nak, tizenketten középiskolát végeztek, a többieknek hat elemjük van. Akad tanítónő leánya, aki hazafiasságból vállalkozik a női kalauz nehéz szolgálatára.

A tanfolyam huszonötös csoportokban alakul meg, tehát egyszerre ennyit képeznek ki. A tanfolyam kiképzését Hevesi Lajos főkalauz vállalta és végzi, elméleti vizsgát pedig Horváth Ferenc főfelügyelő előtt kell letenniük. A kiképzés elméleti része két héttel tart egy-egy csoportban és utána következnek egy helyi gyakorlati képzés, ez már a kocsiokon, a régi kipróbált kalauzok irányítása mellett.

Akik sikeresen teszik le a vizsgát, 30 pengőt kapnak a kiképzésük idejére, ha pedig a végzett női kalauzokat szolgálatra behívja a HÉV, havonként mintegy 80 pengő fizetést folyósít, amirehöz jönnék még a megállapított túlóradíjak.

Egyelőre újabb jelentkezéseket nem fogadnak el, ha szükséges lesz, újabb felhívás jelenik meg a „Debrecen”-ben.

GYÁSZROVAT

Medve Attila gimnáziumi tanuló, 12 éves korában elhunyt. Temetése szerdán fél 10 órakor lesz a II. A) teremből római katolikus szertartással. Lakásunk: Kinnisi u. 29. — Csurka temetkezés rendezésében.

Csák József 56 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz köztemetői hármast teremből, ref. szertartással. Lakása: Nemzetőr u. 3. szám Pusztai temetkezési intézet.

Szajkó István vasgyári munkás római katolikus, 28 éves. Temetése szerdán délután 10 órakor lesz a köztemetői négyes teremből. Lakás: Parkasyuk. Pusztai temetkezési intézet.

Az Olasz Kultúrintézet május 12-re hirdeti hárfahangversenye esüörtökön, 14-én este 8 órakor lesz a zenedobban, mivel a művész utazási nehézsége miatt nem tudott megérkezni idejében. A hangversenyre belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező, ára 1 pengő. Jegyigénylések kizárólag az Olasz Kultúrintézetben (Hatvan-u. 2. J. emelet) délután 11—1-ig és délután 5—7-ig. Telefon: 12-04.

Örízeltbevett a székesfehérvári rendőrség a Mőriez szőnyhánya vezetőségét, mert a munkások elátásával kapcsolatban szabálytalanságokat követtek el. Cukorból, szalonnából, főzélből maguknak tartottak meg és még az üzemi benzintől is tartottak meg autózásra.

Baleset. Nagy Imre 44 éves téglagyári munkás, Szent Mihály-utca 6. szám alatti lakosnak jobbkezét a szecskavágógép hengere elkapta és összezúzta. A mentők első segély után a sebészeti klinikára szállították.

Zsávoly érkezett!
Siessen egyenruháját megcsináltatni, míg az anyagból van!
Tegdesnél Kalvin-tér 19. SZ

**Különbejárati,
szobát irodának
telefon-
használattal**

Központban keresek. Leveleket „3—6-ig” jellegre a kiadóba.

**FERENC JÓZSEF
KESERŐVIZ****Dr Skutta Árpád székfoglalója
a Tisza István Tudományos
Társaságban**

A Tisza István Tudományos Társaság legnap ülésén dr. Went István elnöki megnyitóját után dr. Skutta Árpád levelezőtag tartott székfoglaló előadást. A dermatopharmakologia, azaz a bőrgyógyászatban használt gyógyszerek és rendelésük tudomány, időszerű problémáival foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a sok különféle gyógyszert eddig senki nem foglalta egységes, áttekinthető és világos rendszerbe. O maga szorgált ezzel annak kapcsán, hogy új meg új megállapításait ismertette a bőr és a gyógyszer találkozásáról. Dr. Skutta Árpád értékes előadását a megjelentek nagy érdeklődéssel hallgatták.

Bonyodalom**a szegedi színház körül**

Az ottani színházi bizottság felbontotta Kardoss Géza szerződését és Szokoly Gyulával tárgyal

A szegedi színház körül különböző bonyodalmak támadtak. Két év óta Kardoss Géza vezeti a szegedi színházat, vele öt éves szerződést kötött Szeged városa. Az első évben nagy meglepetés kísérte Kardoss Géza szegedi művészmunkáját, a második évben azonban már ellenzéke támadt, újabban pedig arra akarták kötelezni Kardoss Gézát, hogy 80 tagú társulatot szerződtesse és a másor összeállítását tekintetében is ellenőrzést kívántak beiktatni.

Kardoss Géza bejelentette, hogy a mai viszonyok között a színházi bizottság kívánságait csak részben tudja honorálni és legfeljebb huszszázalékos rezsionóvelssel hajlandó társulatának létszámát felemelni.

Ezek után következett be a szakítás. A szegedi színházi bizottság Kardoss Géza szerződését azonnali hatállyal felbontotta, noha Kardossnak szerződése szerint még három éve lett volna hátra. A szegedi színházi bizottság, — mint emman jelentik, Szokoly Gyula debreceni színművészzel tárgyal, ki állítólag Orosz Barna, az ismert színházi pénzüember tőkésének segítségével pályázik a szegedi színházra. Szokoly Gyula, az elmúlt napokban Szegeden járt, ajánlata felett még nem döntöttek.

Zarándoklat Mária-pócsra. Az Ür-nök Mária Kongregációja május 21-én engesztelő zarándoklatot tervez Mária-pócsra. A zarándoklat résztvevői a békéért fogják közbenjárásra kérni a pécsei templomban a Szűzanyát. Debrecen katolikuságba remélhetőleg men-nél nagyobb számban vesz részt a zarándoklaton. Jelentkezések és bővebb felvilágosítások a Svetits-intézet portáján.

Pályázati hirdetmények a hivatalos lapban. A marosvásárhelyi s pécsi állami gyermekmenhelyeknél megüresedett egy alorvosi, valamint a nagyvárad, rimaszombati, szabadkai és veszprémi állami gyermekmenhelyeknél üresedésben levő egy-egy, összesen négy segédorvosi állásra, a csongrád-vármegyei múzeumnál újonnan szervezett egy tiszteletdíjas alkalmazotti állásra, a muraszombati közegészségügyi körzetben megüresedett körorvosi állásra, Nagykovács megyei városban üresedésben levő két városi orvosi állásra, a lengyeltői kir. közjegyzői állásra végül a borsodvármegyei Erzsébet-közkegyháznál megüresedett gyógyszerész állásra kiírt pályázatokat.

Nyakas Nyakas Nyakas

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: Boldoggá teszlek, Muráti Lili vendégjátéka.
Csütörtökön délután és este: Vadvirágos Maros partján.
Pénteken este: Valahol Lengyelországban, filléres helyárrak.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI

Szerdán este Muráti Lili egyetlen vendégfellépésével „Boldoggá teszlek” Csütörtökön délután és este a nagyszerű Nemes-Zoltai operett „Vadvirágos Maros partján”. Pénteken este filléres helyárrakkal: „Valahol Lengyelországban”.

Szombattól Mezey Mária, vitéz Benkő és Sármágy Miklós vendégjátéka. A nagy érdeklődésre tekintettel a színház pénztára kéri az előjegyzett jegyeket és bérleteket csütörtökön délig kiváltani.

SZÍNHÁZI KISTŰKÖR

MÁRKUS LAJOS játssza Muráti Lili mai vendégjátéka alkalmával a „Boldoggá teszlek” férfi főszerepét. A kitűnő honvivő már számos prózai alakításban aratott forró sikert és ezúttal is remekül viszi színpadra a vígjátéki hős alakját.

KOVÁCS IRÉN próbaéneklésen vett részt a rádiónál. A kitűnő művésznőt a múlt héten hívták meg a Studióba és énekpróbája fényesen sikerült, a piros jelzőlámpa számai után kitűnőt jelzett, a kíséretet ellátó Polgár Tibor karnagy melegen gratulált és mire hazaérkezett Debrecenbe, már várta rádió értesítése hogy a jövő hónapi műsorban már szerepelni is fog.

ZÁCH JÁNOSON, a Csokonai Színház kitűnő drámai hősén súlyos műtétet hajtottak végre a sebészeti klinikán. A műtét jól sikerült, a kiváló művész jobban van.

KOZMA ANDOR, a nagyváradi Szigeti Színház tánckomikusa vendégszerepelt a színház hétfői „Cigány-szerelm” előadásán. A nagyszerű táncos-komikus szép sikert aratott.

Palesztinában egy angol katonavonaton ellen merényletet követtek el és négy angol meghalt. A merénylet El Aris városa közelében történt.

Amerika eddigi háborús kiadása 197 milliárd dollár, tehát a második világháború kiadásai már felülmúlták azt az összeget, amit az Egyesült Államok 1789-től — amikor elfoglalták Hawaii-t — a Hawaii elleni japán támadásig összesen hadikiadásokra költöttek.

Csökkent az állatforgalom Hajdú vármegyében

Hajdú vármegye közgazdasági bizottságának ülésén dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos ismertette az áprilisi havi állategészségügyi állapotokról jelentését. Áprilisi hónapban nagyobb változás nem történt állategészségügyi szempontból.

A hivatalból jelentendő ragadós állatbetegségek közül felülpert a lép-fene Hajdúszoboszló megyei városban, a lőrüesség Téglás községben és Hajdúnánás megyei városban, a sertéspestis Kaba községben, a sertésorbáné Hajdúszoboszló megyei városban és a szarvasmarhák nyílt gümőkórja Hajdúhadház községben. Megszűnt a sercegőüszök Kaba községben, a sertéspestis és sertésorbáné Hajdúhadház községben és a baromfikolera Egyek községben.

Az állatforgalom áprilisi hónapban a következő volt: Vasúton szállított el 21 darab ló, 84 darab két éven felüli, 60 darab két éven aluli szarvasmarha és 68 darab borjú, egy darab juh, 280 darab hizott sertés, 556 darab sovány sertés, 3 darab süldő és 297 darab malac. Gépkozmim állatszállítás nem történt. Ezek szerint az állatforgalom a múlt havi forgalomhoz viszonyítva a lovakkban és szarvasmarhákban erősen csökkent, de a borjúk forgalma emelkedett. A sertésforgalom darabszám szerint alig változott és csak annyiban különbözik az előző havi forgalomtól, hogy míg áprilisi hónapban az elszállított hizott sertések száma volt százal több, áprilisi hónapban az elszállított sovány sertések és malacok száma szaporodott 100 darabbal.

A közönség szava

Mi van az Aiföldi palota előtt parkkal? — veli fel a kérdést egy olvasónk hozzánk intézett levelében. A kavicsos, göröngyös úton járni alig lehet, koptatja a ma nagyértékű cipőtalpat és még az ember szemének is rosszul esik azt a poros térséget látni. Ideje volna már hozzákezdeni a parkosításhoz.

Egy rendőrolvásónk írja, hogy hívjuk fel a kerékpáron, székereken közlekedők figyelmét egy téves vélekedésen alapuló és sokszor zavart okozó dologra. Nevezetesen — amint ezt a rendőrolvásó a Kossuth és Piac utcáskari posztján tapasztalta — a Piac utcán haladó kerékpárosok, szekeresek még akkor is, ha úljukat egyenes irányban folytatják, akkor is jelzik irányukat. A közlekedési rendőr külön kénytelen ezért nekik inteni. Ha pedig ez elmarad, akkor leállnak és várják a jelzést. A közlekedési szabályok szerint a főútvonalon haladók csak akkor kötelesek jelezni, ha letérnek az addigi iránytól. Pl. ha valaki az állomástól jön a Nagyleploom felé, csak akkor köteles jelezni, ha a Széchenyi utcába akar behajtani. Ha újút folytatja a Nagyleploom felé, akkor nem kell jeleznie. Ez apróság, de sokszor kellemetlen zavarokat okoz.

SPORT

Aldozócsütörtökön Ungváron a Rusj, vasárnap a Ganz csapatával játszik a DVSC

A DVSC csapata, mely vasárnap közel háromezer főnyi közönség előtt olyan siralmasan léleknélküli, rossz játékot mutatott, hogy mérkőzés után csakúgy röpködött a közönség körében a megállapítás, hogy: „ez a csapat nem is érdemelné meg a bajnokságot”, értesüléseink szerint a következő mérkőzésekre alapos változtatásokon megy át. A DVSC minden elismerést megérdemlő vezetője erre a bajnok évre áldozatot nem kímélve igyekezett megerősíteni a csapatot. B. Nagy, Orosz, Berecz, Zilahy, Serfőző, Mester voltak az új szerzemények és megállapíthatjuk, hogy ha a játékosokban negyedrésznyi akarás, a bajnokság megszerzésére törvő lelkesedés lett volna, mint a vezetőségben, amikor mindent elkövetett a csapat erősítése érdekében, ma a DVSC első helyen állana. Az a játékosgárda azonban, amelyik vasárnap utotnan pilléncázott át 45 percet s egyes tagjai mérkőzés után simább frizúrával jöttek le a pályáról, mint felmentek, nem érdemli meg a debreceni közönség kitartó érdeklődését és szeretetét. Csak helyeselnék tehát a vezetőség intézkedését, mely le kívánja vonni a vasárnapi mérkőzés tanulságait.

A DVSC áldozócsütörtökön Ungvárra utazik és a Rusj csapatával játszik barátságos mérkőzést. Pénteken este állítják össze azt a csapatot, amelyik szombaton Budapestre utazik a Ganz elleni mérkőzésre.

Mester ellen fogylmit indít a DVSC vezetősége — mondotta Kántor Ferenc, MÁV főtitkár munkatársunknak — vasárnap a közönséggel szemben tanúsított viselkedése miatt. Egyébként olyan hírek terjedtek el, hogy B. Nagy s Mester eltávozni szándékozik a DVSC-ből. Érdeklődésünkre a DVSC vezetősége ki jelentette, hogy ilyen szándékot egyik játékos sem jelentett be.

A debreceni játékezők összejevelet tartanak áldozócsütörtökön este 8 órakor a Katolikus Otthon, kandiutcai helyiségében. Az összejeveleten kerül megbeszélésre a vasúti kedvezmény megvonása kapcsán előállott új helyzet körül teendője a játékezők karnak.

Három amatőr bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra vasárnap Debrecenben. A DEAC a DVSC II-vel, a D Hűsös a Villanygyárral, a DMTE a NyTVE II. csapatával játszik. Berettyóújfaluban lesz a PMÁV-B Turul mérkőzés.

Szilágyi bekerült az NB II. heti legjobb tizenegyetek tartalékjai közé a vasárnapi forduló után.

Vitéz Hadházy Dezső vette át a DEAC labdarúgó szakosztályának vezetését. Működésétől sokat vannak Debrecenben. A régi híres rúgóról olimpikon a labdarúgásnak is rég híve.

Paróceai játékezőt fogja vezetni a vasárnapi DVSC-Ganz TE mérkőzést. Csütörtökön délután 5 órakor a Vil-

Megéri a fáradságot!

Uj üzlethelyiségünkben igen olcsón vehet:

Férfi rövid ujjú ing, finom műselyem fonalból 4.73
Férfi kötött ing, rövid ujjú 5.68
Férfi pulinett ing, sport gallérral 9.35

Csillag Testvérek

József kir. herceg-utca 11. sz.

langyár a DVSC-vel tart 5 órától edzést a DTE pályán. Kéri a vezetőség a játékosok pontos megjelenését.

A DEAC atléta-szakosztálya május 16-án és 17-én délután félnégy órai kezdettel rendezel meg az egyetemi sporttelepen egyetemi és DEAC 1941-42 tanévi női és férfi atletikai bajnokságot. Ez egyben válogatóverseny a május 24-25-én Budapesten rendezendő országos főiskolai bajnokságra. Az egyetemi bajnoki versenyen csakis az 1941-42 tanév bármelyik félévére beiratkozott rendez és rendkívüli hallgatók vehetnek részt, amennyiben a DEAC tagjai, míg a DEAC bajnoki versenyen a DEAC minden tagja, középiskolások is résztvehetnek. Díjazásul különböző érmek és sportkönyvek szolgálnak. Az összes egyetemi bajnoki versenyszámok pontversenyt képeznek az egyetem fakultásai között és a pontversenyben győztes fakultás egy évig védője lesz a Tisza István vándordíjnak.

Tegnap délután rendezte meg a MOTESZ keleti kerülete I. osztályú ifjúsági női csapat- és egyéni bajnokságot a piarista gimnázium tornatermében. A csapatversenyt a DEAC Afonyi Éva, Csapó Magda, Huczmann Irma, Kiss Éva, Oláh Kati, Szitha Ibolya összeállítású csapata nyerte a DTE csapata előtt. Egyéni bajnok Oláh Kati lett 76.6 ponttal. 2. Losonczy Sári DTE 75.8 pont. 3. Szitha Ibolya 74.7 pont. 4. Losonczy Irén DTE, Veszprémy Adrienne DTE Oláh Kati győzelmét teljesen megérdemelt volt, valamennyi szeren első lett, a gerendán elsőjét Losonczy Sárral meg kellett osztania. — Oláh Kati újabb sikere bizonyította erőteljes fejlődésének, amelynek láttán to-

vábbi eredményeket várhatunk Debrecen tornasportjának a fiatal tehetségétől. A verseny zökkenésmentes lebonyolítása Schmidt Gyula érdeme. Tankovits Katalin és Schmidt Gyula részes a DEAC-leányok sikerében.

Debreceni tenniszszők sikere Nagyváradon. A Szent László-hét keretében Váradon nagyszabású tenniszversenyt rendeztek, amelyen Erdély, Felvidék és Tiszántúl legjobb versenyzői indultak. A csapatbajnokságot a Tiszántúli csapata nyerte meg, Darkó Irénke, Mészárosné, dr. Várady-Brenner Zoltán és Csongor összeállításban. A felvidéki kerület 6:1-re, Erdélyt pedig 4:2-re verték meg. A második helyért folyó küzdelemben Erdély győzött 5:1-re a felvidékiek ellen. A tiszántúli kerület elnöke, báró Vay Miklós és dr. Kardhorád Sándor ezüst emlékérmét kaptak.

Közgazdaság

Debreceni sertésvásár. Felhajtottak 438 sovány sertést, eladtak 217-et. Árak: sovány sertés 190—270 fillér főúny kg-kint. Választott malac páronként: 60—85 pengő. A vásár irányzata vonatolt volt.

Debreceni állatvásár. Felhajtottak 870 szarvasmarhát, eladtak 678-at. Lelői a felhajtás 265 darab volt, eladtak 139-et. Árak: vágómarha jöminőségű 120—140, közepes 95—130, silány 80—95, borjú 125—142, növendékmarha 160—235, tünd ökör 100—150 fillér főúny kg-kint. Fejős tehén 540—1200 pengő. Vágó ló 90—370, silány igásló 140—310, közepes igásló 320—650, jó igásló 700—1000 pengő. A vásár irányzata vonatolt volt.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Lével érkezett 1942-ig jelgére a kiadóba. 1753

ALKALMAZÁST nyer férfi

Férfifodrászegéd felvesz Polgár, Gambrianus áljáró. 1545

Lakatossegéd fémcsiszolóknak azonnal felvétetik. Rác, Halköz 3. 839

Egy fiatal asztalossegéd felvétetik. Király, Széchenyi-u. 29. 1715

Faesztergályos felvétetik. Oláh Károly-u. 8. 1768

Napszamos fiú felvétetik. Oláh Károly-u. 8. 1769

14 éves fiú kifutónak felvétetik. Ugyanott engedélymentes kazán eladó. Konez, Péterfia 30. 1762

Csapos — gyakorlott munkacrő — azonnal felvétetik. Páll söröző. 1760

Fiatalkézimunkás szalagosgedet felvesz Szécsényi, Plac 42. (Pannonia udvar). 1761

Fogtechnikusgedet felvétetik. Miklós-u. 10. 848

Szalagfűrészhöz érto munkást felveszek. Csokonai 1. 849

Kifutófiút azonnalra felveszek. Szentesi Ferenc rövidáranyagkereskedő, Simonffy-utca 2. 847

Kézbesítő fiú felvétetik. Csillag könyvkereskedés, megyeházával szemben. 1756

Fodrászegéd azonnal beléphet állandó munkára, Szabó, Erzsébet-utca 48. 854

Meteor csillárüzletbe kiszolgáló segéd felvétetik, műszerész előnyben. Piac-u. 9. 1743

Egy házmester felvétetik azonnal. Cegléd utca 1. 1745

Szabósággedek és kézi- leányok felvétetnek Tegdesnél, Kálvin-tér 19. 1745

Fodrászegédet állandóra, tanulóleányt fizetéssel felveszek, Nagy, Baltazár Dezső 14 1747

ALKALMAZÁST keres nő

Házaspár házmesteri állást elvállal. Cím a kiadóban. 1733

ALKALMAZÁST nyer nő

Női fodrászegédet felvesz Polgár, Gambrianus áljáró. 1544

Tisztviselő, keresz-

tény, gépiró, jó kézírás-

sal, pénztárkezeléshez

ajánlatok. Kézírásos

ajánlatok „Megbízható”

jeligére kiadóba. 1713

Fodrászkisasszonyt fel-

vesz Biró, Deák Ferenc

26. 838

Könyvelő pénztáros-

nőt keres. „Részvény-

társaság” jeligére kéz-

zel írott ajánlatokat a

kiadóba kérjük. 1763

Fehérneművarrodába

tanulóleány felvétetik.

Aszmann, Piac 27, 1759

Faszécsomagoló fel-

veszek, aki szépen tud

csomagolni, csak olyan

jelentkezők. Kunkli, Je-

rőkő-u. 39. 1757

Intelligens, jó köz-

ügyességű leányt könyv-

nyú munkára azonnali

belépésre felveszek. —

Kossuth 28. Laborató-

rium. 851

Egy munkásleány fel-

vétetik. Papp, Timár-

utca 37. 853

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Főző mindenest keres-

sek 16-ére. Jelentkezni

Ferenc József-út 75. I.

em. Iroda. 1531 vv.

Házvezetőnő kitűnő bi-

zonyítvánnyal úriház-

hoz ajánlkozik. Hosszú-

pályi, Ujtelep 30. 1729

Éves bizonyítvánnyal kis családhoz bejárónőnek elmennék május 15-ikére. Cím: özv. Bedőné, Nyil-u. 135. Keresztépület. 1688

Bejárónőt keresek jó bizonyítvánnyal délutánig. Alföldi palota IV. em. 4. 1701

Parkolthoz értő bejárónőt vagy bentlakó mindenes felvezetést 15-re. Jelentkezés délután 6-8-ig Arany János 2. földszint 2. 1764

Megbízható komoly bejárónő felvétetik. Bethlen-u. 54. 1766

Szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal felvezetnek. Rákosi Jenő-u. 4. II. em. 6. 1771

Hosszú bizonyítvánnyal magános úrhoz ajánlom bejáró házvezetőnek, minden munkát vállalok. Cím a kiadóban. 1758

Bejárónő reggeli órákra felvétetik. Teleki-u. 32. Első ajtó. 816

Főző mindenes hosszú bizonyítvánnyal, jó fizetéssel felvezetnek. Batthyány-utca 17. Földemelet 4. 1751

Mindenes bejárónő felvétetik azonnali belépésre. Kancker Ferenc, Varga-u. 35. 1740

AJÁNLAT

Korékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsíralak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Orajavítás, ócska órákat veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszállománál. 1942 11. 3

Ciánóztasson, vizsgáltasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Szappannak való zsírt szappanra becserelel Pál János szappanosmester, Kúlesei 8. 1294 6. 15

Csipekellőgöngyököt, valódi kőből-anyagokat, 150-300 szélesben, — csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Angolaszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártólást vállal Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Ciánóztasson Csala a nevező vállalat. Lakásvizsgálatok felelősségét. RRakóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cseré, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Erős tűzoltó kartondoboz 4 kg tartalommal bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Fügefű, Elveti a ruha gondját. Ha vesz egy pár fügefűt! Szépet és zivőkerest. Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Szörmebundált most ócsón kijavítja, átalakítja Kövéri szűcsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Legelősbán test, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Törött gramofonlemezért 1.50-ig fizetek, két darabért egy hibátlan adok. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni.

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy eszepelet keresek azonnali megvételre. Cím a kiadóban. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb áron veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajtalmák egész nap olcsón kaphatók. Üres ládák eladók. Széchenyi 22. 1204 6. 4

ELADÓ egytőlben pincében átvéve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szept Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Símal gyors- és gépiró iskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1019 5. 15

HANGSZER

Zongora, szalon asztal, vitrin eladó. Megnézhető kizárólag fél 12—fél 1 között. Simonyi út 29. 721 vv

Zongora és nagybőgő eladó. Kút-u. 104. 1733

BÚTOR

Minek a fényes károk, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzlemben Piac 71. 1090 7. 3

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párnázott szék háló, hencser, konyhaberendezés eladó Hatvan 27. 1119 7. 15

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHÉLYISEG

Egy jó megéltetést biztosító lüszerezlet. kiadó. Cím a kiadóban. 1634

Kapualatti üzlethelyiség azonnali kiadó. Piac 89. 1750

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —
(32.)

— Hogy érti ezt, nem is tudom, hogy nevezem? — állott fel a doktor a hírtelen izgalomtól.

— Tamasi János a becsületes nevem, doktor úr és azt javasolnám, hogy telepedjen le ebben a faluban! Megbecsüljük, szükségünk volna nekünk egy derék, jóra való doktorra. Sokszor elhatároztam, hogy magam megyek, szerzek valahonnan egy orvost, aki mindig itt van, de nem tudtam, hogy kihez, mihez forduljak. En Isten kezét látom abban, hogy a doktor úrra bukkantam...

— Hm, én szívesen maradnék, már Tamasi uramékért is, de megpályáztam a kéci állást! — mosolygott a doktor.

— Azon lehet változtatni; megírja nekik doktor úr, hogy meggondolta magát, aztán majd keres az uradalom új orvost, vagy az is lehet, hogy a doktor úrra számítanak, ha megtudják, hogy itt nálunk telepedett le. Jó falu ez, kérem, csak vezetőnek kellene. Rendes emberek élnek itt, akik bizony idő előtt halnak meg, mert soha sincs kéznél az orvos. A gyermekek nagy része pólyásként megy el, mert annyi gyermekkoporsót tán sehol se csinálnak, mint itt Kolba asztalos. Kellene ide az ember, aki segíteni tud... Még egy rendes bábasszonyunk sincs...

— Micsoda, nincs bábájuk?

— Van itt, de nem tanulta, csak elleste a mesterséget, aztán ha akar elmegy, ha meg az üveg fenekére néz, akkor ha akarna, akkor se tudna elmenni!

A doktor állott a lámpafényben, maga elé nézett és látszott az arcán, hogy töpreng, gondolkodik.

— Nem erőltetem, de megbecsülnék egy néhányan a doktor urat, később a falu is rájönne, mit jelent az orvos a közelben. Szegényen, becsületesen megélhet a doktor úr. En, míg meg nem indul a keresete, szállást, ellátást adok!

A doktor még mindig állott, töprengett és szegyelette ugyan, de felmérte magában a pályázatban ígért hatvan koronát, a tiz mázsa terményt, hat szekér fát és a hizott disznót...

Gondolkozott és egyik oldalról húzta a biztos kenyer, a pádimentumos uradalmi lakás, míg másik oldalról belekapaszkodott az elmaradt magyar falu ezer gondjába, bánata, nyomorúsága, a gyermekhalandóság és a kiáltó műveltség. Hirtelen felvetette fejét, kinyújtotta keskeny, szeplős kezét és átnyújtotta Tamasi Jánosnak:

— Itt maradok!...

— Köszönöm, doktor úr, nem leszünk hálátlanok!...
— Kötelességem — mondta egyszerűen a doktor. — Egyet azonban meg kell mondanom: öt forint az összes vagyonom, egy hallgatósó, ez lázmérő...

— Csak a fejében legyen rend, meg a szívében érzés, doktor úr, a többi jön magától!

Mikor bejött az asszonya, áradozó boldogsággal mondta:

— No, kedvesem, mit mondtam: szereztem orvosdokort a falunk. Holnapról itt rendel a doktor úr nálunk, a hátulsó szobára ajtót vágatok, az lesz a rendelő!...

Isten segítse, doktor úr — örvendezett az asszony is és Tamasi János átvezette a vendéget a fehér párnákkal felpuzózott szobába, ahol imbolygó, nagy árnyékot teremtő gyertyafényben feküdt ágyba dr. András Péter és elalvás előtt a faluról jött, visszaütő babonával megolvasta a szoba sarkait, a gerendákat és aztán elfújta a gyertyát.

Az ablakot rázta a szél, a tetőn sikoltott a vihar és az ablak alatt morogni kezdtek a fehérbundájú kuvaszok, mert megéreztek, hogy valami nincs rendben a Tamasi-portán. Az idegen ember szaga áthatott a falakon, csiklandozta az orrukat és a csikorgó idő ellenére is ott virrasztottak a gyanús ablak alatt.

A tulsó szobában, a felvetett ágyon ült Tamasi János és miközben lecsüngergette a lábát, nézte, hogy asszonya a vacsora utáni maradékot, edényt hordja ki a konyhába, ahol halk esőrpöplés közben mosogatót a „lány”, aki asszony volt már, mert Balázs, a szolgálógyény valóban elvette. Annnyira asszony, hogy már az anyaság jelei is mutatkoztak rajta, amint hirtelen a Tamasi János képzelete előtt elcsuhant Erzsinek az alakja, majd az újra bejött feleségét nézte meg a lámpfényben és valami megdöbbant szívében Hosszú, hosszú nehéz hónapok után először dobbant meg ez az érzés benne, aztán keresztet vetett magára, lehajította a fejét és magára húzta a kékcsikós huzatú dunnát.

Az asszony lábujjhegyen járt és lejjebb csavarta a lámpát

A BAL.

Minden csodá három napig tart, ezt jól tudja mindenki. Éppen ezért érthető, hogy egyik reggelen azt olvasta Paprikás Feri, a „tanulóból” hazazavart félbenmaradt diák a Tamasi János kapufélfájára szegezett fehér papírosról, hogy: dr. András Péter orvosdoktor, rendel minden nap, minden időben, reggel 8 órától. Egyszerre esőddület támadt az utcán, pedig olyan hideg volt, hogy a kutyát se szívesen csavarta ki az ember.

(Folyt. köv.)

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Jömenetelű jogfolytonos kocsmá belvárosban átadó. Esetleg házaladó. Teher átváltható. Hüvelyes 11. Pesti. 855

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Átadnám szoba, előszoba, konyha és kamarából álló lakásomat, ki az átalakítási költséggel hozzájárul. A költséget lakbérben leszámolnám. Cím a kiadóban. 1755

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó Hajdúszoboszlón fürdőhöz közel fekvő 7 szobás részben berendezett lakás. Érdeklődni Grosz Dániel, Karcag. 1733

LAKÁSCSERE

KEPESZOBÁS összkomfortos, modern, Nagyteltemplom közelében lévő lakásomat elcserelelném 3 vagy 4 szobás kertli lakással Cím a kiadóban. 364 vv.

Háromszobás olcsó lakás, központban lévő lakásomat elcserelelném esetleg későbbel. Telefon: 14-84. 1738

LAKÁST KERES

Harmine pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat Cím a kiadóban. 1911 vv.

Nagyerdő közelében 4-5 szobás kertes lakást keresek. Közvetlenül díjazom. Cím a kiadóban. 1693

BÚTOROZOTT SZOBA

Elegánsan bútorozott különbejárátú szoba fürdőszoba használati kiadó. Weisz, Piac 81. I. em. 850

Különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Széchenyi-u. 57. 1711

Bútorozott szoba hölgy részére kiadó. Farkas Györgyné, Péterfia 25. 1742

ELVESZETT

Szombaton a Nagyerdőn elvesztettem jobb kézre való bordó bőrkézfűtem. Becsületes megtaláló adja le Arany János 2. földszint 2. Jutalomban részesül. 1763

Elveszett hétéven délután egy szürke szarvasbőr fűkeztű jobbkezes, a megtalálót kérem legyen szives azt az Arany Bika portánál leadni. 1735

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Teljesen új barna antilop bőrtalpú 37-es cipő eladó. Piac 32. I. emelet. Biztosítónál, Faragó. 852

VEGYES

Örökbeadnám 11 hónapos szép kisfiamat. Úgyanoly használt fotellek eladók. Cím a kiadóban. 1750

Minden csón kézírásából Biztes analízist nyújt Széchenyi 43. 1690

INGÓSÁG VETEL

Ócska gramofonlemez kilójáért 120-140-ig fizetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy eszepelet keresek azonnali megvételre. Cím a kiadóban. 492 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Előfűtéses Dauer gépeket, motoros hajszárítóbúrákat Polgártól vegyen, Gambrius újjáró. 1175

Ezüst Omega óra eladó, Erzsébet-u. 10. a. 3. 1695

Eladók: férfiszobagarnitúra, előszobafal, függöny, ággyerítő, cipők, ruhák. Batthyány 2. 1734

Kelimeritők, virágállvány felől eladó. Piac utca 68. II. em. 3. 1403

Kélszemélyes férfi fodrászüzletberendezés eladó. Timár-u. 28. 3. ajtó. 1741

Eladó 5 kg. csapágy fém. Cím: Hajdúbagos 345. 1739

GAZD. TERMÉNYEK

Eladó 3 mázsa száalma. Csapó-u. 39. 1767

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó jókarban lévő használt féderes kocsi. Megtekinthető: Széchenyi u. 7. Érdeklődni: Teleki u. 34. 1648

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Házat, 2 szobából álló, melléknégyiségekkel keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1748

ELADÓ HÁZ

Eladó családi ház felelőre a múzeum szomszédságában. Érdeklődni Cserepos-u. 5. Első lakás. 840

ELADÓK Kétfalomban, 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak, Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

ELADÓ FÖLD

Biharban 47 katasztrális föld, esetleg kevesebb is, jó fekéte föld eladó. Ferenc József-út 63. II. em. 3. 1402

ELADÓ ÁLLATOK

Fajliszta bronzpulykatorjás darabja 1 P. Saád Gyuláné államilag ellenőrzött pulykatenyészetében. Aradványpuszta, Szabolcs megye. 1566

Belga angora és hűsnyúttak, anyák, bakok, südek, tyúkok olcsón eladók. Pározlatás. belga ordas és vadsereg bakokkal. Könyök-utca 10 b. 1770

Szerkesztési feljölés:

PAFI JÓZSEF

Kiadási feljölés:

IFJ SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja

RSZÁNTÓI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feljölés nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.